اولین و یگانه روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.Madandaily.com

شنبه ● ۲۵ تیر ۱۴۰۱ ● ۱۶ ذی‌الحجه ۱۴۴۳ ● ۱۶ ژوئیه ۲۰۲۲ ● سال پنجم ● شماره ۸۷۹ ● ۸صفحه ● قیمت ۳۰۰۰ تومان

رویای استقلال مس آذربایجان شرقی در آستانه تحقق

پس از کش و قوس‌های فراوان در مورد اســتقلال مس آذربایجان، ســفر رئیس‌جمهوری به آذربایجان شــرقی و پیگیری‌های مجدانه مدیریت ارشــد اســتان کارساز شد و رویاهای مردم این خطه درحال تحقق است تا انتظار بیش از ۱۵ ساله آنان، غروب و رویاهای مسی مردم طلوع کند.

به گزارش ایرنا، کارهای اولیه اســتقلال مس آذربایجان از جمله تدوین اساسنامه، توسعه معدن مس سونگون...

۴

عوارض صادراتی، شاه‌بیت بخشنامه‌های خلق‌الساعه

برای صنعت فولاد کشــور از سال‌های گذشته اهداف و چشــم‌انداز ۱۴۰۴ در نظر گرفته شده است که باید طبق آن به تولید ۵۵ میلیون تن فولاد دســت یابیم اما رسیدن به این هدف در ۲ ســال اخیر بــا توجه به چالش‌هایی که گریبان این صنعت را گرفته اســت، دور از دسترس جلوه می‌کند و توسعه صنعت فولاد به ویژه در گرو تامین انرژی مانده است. فولادسازان با چالش تامین انرژی درگیری...

۲

یادداشت

از اعمال سیاست‌های واحد دوری کنیم

۳

تیترهای روز

سود و زیان خام‌فروشی

می‌گویند کمبود مــواد اولیه مصیبت بزرگ صنایع کشــور اســت. برهمین اساس طرح‌ها و برنامه‌هایــی از قبیل ممانعت از خام‌فروشــی، در نظــر گرفتن تعرفــه صادراتــی، معدنکاری فراســرزمینی و امثــال آن توجیــه و تفســیر می‌شود. از میان موارد فوق، خام‌فروشی یکی از مهم‌ترین علل مشکلات صنعت و معدن معرفی می‌شــود و این معضــل در مورد فولادســازی پررنگ‌تر از دیگر صنایع است...

۳

معدنکاری در هرمزگان چالش‌ها و فرصت‌ها

ســرزمین زیبــا و هــزار رنــگ هرمــزگان در کنــار قابلیت‌هــای فــراوان تجاری، گردشــگری و اجتماعــی، در حــوزه منابــع معدنــی نیز جزو اســتان‌های نســبتا غنــی کشــور بوده و ســهم قابل‌قبولی در میزان ذخایر معدنی شناسایی شده و درحال بهره‌برداری دارد. تنوع زمین‌شــناختی اســتان هرمزگان که دربردارنده زون‌های زاگرس چین‌خورده، مکران...

۶

پول‌های پارک شده به بورس بازمی‌گردد؟

۸

ضعف زیرساخت‌ها کار دست صنعت خاکستری داد

شفافیت سیمان رنگ باخت

۷

عکس: روزگار معدن

سرمقاله

قوانین متناقض چالش صنعتگران

محمد حیدرزاده
فعال صنعت سرب و روی

فعــالان بخش معــدن و صنایع معدنی بــا چالش‌های متعددی در مســیر فعالیت خود روبه‌رو هستند. قوانین متعدد و متناقض یکی از مهم‌ترین مواردی اســت که به ایجاد چالش در مسیر فعالیت صنعتگران بدل می‌شود. این‌گونه قوانین متناقض بر عملکرد فعالان بخش معدن و صنایع معدنی ســایه افکنده اســت و به‌عنوان عاملی دســت‌وپاگیر مانــع توســعه عملکــردی در بخش‌های گوناگون می‌شــود. بر همین اساس، بســیاری از فعالان صنعتی توجه بــه مقررات‌زدایی را اصــل و پیش‌فرضی برای توسعه می‌دانند و با اشاره به اجرایی نشدن قوانین و مقــررات در حوزه‌های گوناگون بر اجرای درســت این مقررات تاکید دارند.

تدوین سیاست، استراتژی‌های بلندمدت، برنامه‌های راهبردی و همچنین مقررات‌گذاری برای نظم‌بخشی به شــرایط از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. قوانین حاکم بــر بخش معــدن و صنایع معدنی، محــدوده فعالیت در این بخــش را تعیین و تبیین می‌کند امــا انتقادهایی به مصوبات و قوانین حاکم بر بخش معدن وارد است.

متاســفانه سیاســت‌گذاران در فرآینــد قانون‌گذاری یــا تصویب مقررات، توجهی به نظــرات فعالان صنعتی، تولیدکننــدگان و نمایندگان بخــش خصوصی ندارند و همیــن بی‌توجهی نیــز به ناکارآمدی قوانیــن و مقررات حاکــم بر بخش معــدن و صنایع وابســته بــه آن منجر می‌شود...

ادامه در صفحه ۲

آگهی مناقصه عمومی دومرحله‌ای

(ارزیابی کیفی)

موضوع: احداث خط آنیل پیوسته با ظرفیت ۵۰۰ هزار تن در سال به روش EPC

از آنجایــی که این شــرکت در نظر دارد نسبت به **انجــام عملیات طراحی و مهندســی، خرید تجهیــزات ســاخت داخل و خارج از کشــور، نصب، راه‌انــدازی و تضمین عملکــرد خط آنیل پیوسته به ظرفیت ۵۰۰ هزار تن در سال به روش EPC در داخل فنس شرکت فولاد مبارکه به صورت همکار با یک شــرکت خارجی صاحــب تکنولوژی** اقدام نماید لــذا از کلیه پیمانکاران توانمنــد که در زمینه موضــوع فوق‌الذکر دارای تخصص و توانایی و دارای شــرایط لازم و همچنین امکان همکاری با یک شــرکت صاحب تکنولوژی دارای رفرنس در موضوع قرارداد می‌باشــند تقاضا می‌گردد ضمن ارسال نامه اعلام آمادگی نســبت به ارسال مدارک و مســتندات براساس موارد ذیل اقدام نمایند.

- ارائه تفاهم‌نامه با همکار خارجی معتبر صاحب تکنولوژی و دارای رفرنس
- تجربه و سوابق اجرایی پیمانکار داخلی
- توان مالی پیمانکار داخلی شامل صورت‌های مالی حسابرسی شده
- حسن سابقه در کارهای قبلی مرتبط با موضوع مناقصه
- توان فنی، پشتیبانی شامل: چارت سازمانی، سیستم مدیریتی کارشناسی و اجرایی (چارت سازمانی) به همراه رزومه و سوابق، توان تجهیزاتی، ماشین‌آلات و کارگاه ساخت، توان تامین تجهیزات خرید خارجی
- گواهینامه صلاحیت ایمنی از اداره کار

نحوه ارسال اسناد و مدارک:

کلیــه متقاضیــان در صورت تمایل لازم است حداکثر تا تاریخ **۱۴۰۱/۰۵/۲۲** نســبت به ارسال اسناد و مدارک به آدرس: *اصفهان- ۷۵ کیلومتری جنوب‌غربی اصفهان- صندوق پستی: ۱۶۱ مبارکه واحد قراردادهای توسعه* اقدام نمایند.

در صورت نیاز به اطلاعات بیشتر با شماره تلفن **۳۸۰۷- ۰۳۱۵۲۷۳** تماس حاصل فرمایید.

* ارایه مدارک و سوابق هیچگونه حقی را برای متقاضیان ایجاد نخواهد کرد.

* بدیهی است پس از بررسی پیشنهادات از شرکت‌های توانمند جهت مراحل بعدی دعوت به عمل خواهد آمد.

روابط عمومی شرکت فولاد مبارکه اصفهان

روزگار معدن

اخبار

۲ شنبه
۲۵ تیر ۱۴۰۱
۱۶ ذی‌الحجه ۱۴۴۳
۱۶ ژوئیه ۲۰۲۲
سال پنجم ● شماره ۸۷۹

سرمقاله

قوانین متناقض، چالش صنعتگران

ادامه از صفحه اول

بسیاری از این قوانین و مقررات در مرحله اجرا، پیامدهای ناگواری را به‌دنبال دارند.

تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی با حضور ذی‌نفعان یک بخش، راه‌حل اصلی برای مقابله با این مشکلات تولید است. برای حذف پیامدهای ناشی از تصمیم‌گیری اشتباه، انتظار می‌رود در دوره طراحی مواد قانونی یا تصویب بخشنامه‌های گوناگون از نظرات نمایندگان بخش تولید استفاده شود.

در مواردی شاهد مغایرت میان قوانین و نحوه اجرای این مقررات هستیم. مغایرتی که پیامدهای بسیاری را به‌دنبال دارد و حتی به تعطیلی صنایع منتهی می‌شود. در حالی که اگر فضای تعامل میان تولیدکنندگان بخش خصوصی، تولیدکنندگان وابسته به دولت و قانون‌گذاران وجود داشت، چنین چالش‌هایی سد راه تولید نمی‌شد.

البته در دوره‌هایی قانون‌گذاران یا سیاست‌گذاران از نظرات فعالان صنعتی برای تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری استفاده می‌کنند اما این تعاملات گاه‌به‌گاه نتیجه‌بخش نیست. در واقع انتظار می‌رود رابطه نزدیک و مستمری میان تصمیم‌گیران و نمایندگان بخش تولید برقرار باشد.

در ادامه باید خاطرنشان کرد که براساس ماده ۲ قانون بهبود فضای کسب‌وکار، دولت مکلف است در مراحل بررسی موضوعات مربوط به محیط کسب‌وکار برای اصلاح و تدوین مقررات و آیین‌نامه‌ها، نظر کتبی اتاق‌ها و آن‌دسته از تشکل‌های ذی‌ربطی که عضو اتاق‌ها نیستند، اعم از کارفرمایی و کارگری را درخواست و بررسی کند اما در موارد بسیاری سیاست‌گذاران بدون توجه به نظرات فعالان اقتصادی، سیاست‌گذاری می‌کنند. مثال‌های متعددی را از تصمیمات خودسرانه دولت و اثرات منفی آن بر تولید می‌توان زد. کما اینکه در ابتدای سال جاری دولت با وضع عوارض صادراتی روی مواد معدنی با عنوان جلوگیری از خام‌فروشی و ایجاد ارزش‌افزوده، ضربه‌هایی را به صنعتگران کشور تحمیل کرد. این قانون در دوره‌ای که قیمت محصولات معدنی در بازار جهانی تحت‌تاثیر حمله روسیه به اوکراین بالا بود، وضع شده و به از دست رفتن فرصت صادراتی صنایع داخلی منتهی شد. البته روند صعودی قیمت‌ها برای مدت زمان طولانی ادامه نیافت و در حال حاضر، صنایع ما با چالش‌های متعددی در مسیر فعالیت خود روبه‌رو هستند. متاسفانه قانون‌گذار با همراهی دولت، یک‌طرفه و بدون نظرخواهی از تولیدکنندگان یا ذی‌نفعان تصمیم‌گیری می‌کند. در چنین شرایطی، از یک‌سو احتمال از بین رفتن برخی کسب‌وکارها وجود دارد و از سوی دیگر، رانت و امتیازی به گروهی خاص تعلق خواهد گرفت. در همین حال دولت نیز به اهداف پیش‌بینی‌شده خود برای درآمدزایی بیشتر نخواهد رسید؛ بنابراین انتظار می‌رود سیاست‌گذاران با دقت‌نظر بیشتر عمل کنند و انتقادهای مطرح‌شده نسبت به روند فعالیت خود را بیش‌ازپیش موردتوجه قرار دهند.

خبر

آغاز عملیات اجرایی ۶ پروژه زیرساختی در منطقه اقتصادی لامرد

شش پروژه زیرساختی با اعتباری بالغ بر ۸هزار میلیارد ریال در منطقه ویژه اقتصادی لامرد طی بهار امسال آغاز شد.

به گزارش روابط‌عمومی ایمیدرو، پروژه‌های احداث خط ۱۳۲ کیلوولت، تامین تجهیزات و احداث شبکه توزیع و تغذیه ۴ واحد ایستگاه تقلیل فشار گاز و انجام عملیات احداث پست ۱۳۲.۲۰کیلوولت به روش طرح و ساخت ازجمله این پروژه‌ها است. همچنین احداث خط انتقال آب از آب شیرین کن به کارخانه آلومینیوم جنوب، احداث ساختمان ذخیره اسید سولفوریک و احداث جاده‌ها و کانال‌های آب‌های سطحی بخش شمالی رودخانه «مهران شور» از دیگر برنامه‌های این منطقه اقتصادی در توسعه زیرساخت‌ها است. پیش از این در راستای تامین زیرساخت‌ها، پروژه سیل بند (ضلع غربی) منطقه ویژه اقتصادی لامرد اردیبهشت ماه امسال با فرمان رئیس‌جمهوری افتتاح شد. منطقه ویژه اقتصادی لامرد از جمله مناطق اقتصادی زیرمجموعه ایمیدرو و در جنوب استان فارس واقع شده است.

عوارض صادراتی، شاه‌بیت بخشنامه‌های خلق‌الساعه

گروه معدن

عکس: آیدا فریدی

برای صنعت فولاد کشور از سال‌های گذشته اهداف و چشم‌انداز ۱۴۰۴ در نظر گرفته شده است که باید طبق آن به تولید ۵۵ میلیون تن فولاد دست یابیم اما رسیدن به این هدف در ۲ سال اخیر با توجه به چالش‌هایی که گریبان این صنعت را گرفته است، دور از دسترس جلوه می‌کند و توسعه صنعت فولاد به ویژه در گرو تامین انرژی مانده است. فولادسازان با چالش تامین انرژی درگیری زیادی داشته‌اند و در امسال به این چالش، وضع عوارض بر صادرات نیز افزوده شد.

در این رابطه فلزات آنلاین با امین ابراهیمی، مدیرعامل شرکت فولاد خوزستان در خصوص چالش‌های این شرکت برای ادامه فعالیت و طرح‌های توسعه‌ای به گفت‌وگو پرداخته است که در ادامه می‌خوانید.

◉ توضیحاتی در زمینه طرح‌های توسعه در دست اقدام شرکت فولاد خوزستان بفرمایید.

شرکت فولاد خوزستان رتبه دوم تولید فولاد را در کشور در اختیار دارد. این شرکت در گذشته نه چندان دور، ۲۵درصد از فولاد کشور را تولید می‌کرد و سهم قابل‌توجهی در صنعت فولاد ایران داشت اما سهم این شرکت به ۱۰ تا ۱۲درصد رسیده است. برای اینکه سهم فولاد خوزستان را در کشور احیا کنیم، چندین طرح توسعه در حوزه‌های بالادست، پایین‌دست و هم برای تثبیت و ارتقای تولید و درنهایت برای احداث نیروگاه برق، صنایع نسوز و... تعریف کرده‌ایم.

درحال‌حاضر حدود ۱۴۴پروژه کوچک و بزرگ در زمینه‌های یاد شده در دست اقدام داریم که ارزش روز این پروژه‌ها به بیش از ۳۰هزار میلیارد تومان می‌رسد. این پروژه‌ها عمدتا برای تکمیل ظرفیت تولید طراحی شده‌اند و باعث تثبیت تولید فولاد خوزستان در آینده خواهند شد. مهم‌ترین پروژه در دست اقدام شرکت، پروژه اسلب عریض است که اجرای آن از سال گذشته شروع شد و با اتمام آن، فولاد خوزستان قادر خواهد بود انواع اسلب عریض را برای صنایع حیاتی کشور تولید کند. قابل ذکر است که اسلب تولید شده با اجرای این پروژه دارای عرض ۲ هزار و ۲۰۰ و ضخامت ۳۰۰ میلی‌متر خواهد بود. همچنین به توان تولید گریدهای بالای اسلب به ویژه X۸۵ دست خواهیم یافت.

اجرای پروژه اسلب عریض برای شرکت فولاد خوزستان از ۲جنبه بسیار مهم است؛ نخست آنکه قصد نوسازی خط تولید را داریم زیرا خط ریخته‌گری کنونی شرکت، قدیمی است و عمری بالغ بر ۴۰ سال دارد. دوم اینکه خط جدید فولاد خوزستان را وارد تولید محصولات دارای ارزش‌افزوده می‌کند.

در فولاد شادگان نیز اجرای چندین پروژه را در دستور کار قرار داده‌ایم که اجرای پروژه فولادسازی این مجموعه با ظرفیت ۸۰۰ هزار تن در اولویت است. خوشبختانه این پروژه درحال‌حاضر ۷۵ درصد پیشرفت فیزیکی دارد که امیدوار هستیم تا ابتدای سال ۱۴۰۲ به بهره‌برداری برسد. در کنار آن، یک طرح ۱.۲میلیون تنی تولید اسلب برای فولاد شادگان تعریف کرده‌ایم که منابع مالی آن از محل طرح‌های هفت‌گانه فولادی تعیین شده بود.

در این پروژه نیز محصول نهایی اسلب عریض است. در نهایت اینکه با اصلاحاتی که در فرآیند تولید فولاد خوزستان اتفاق خواهد افتاد، مجموع ظرفیت تولید فولاد شرکت به همراه فولاد شادگان به ۶ میلیون تن خواهد رسید.

برای تامین مواد اولیه پروژه‌های فولادسازی، پروژه زمزم ۲ را تعریف کرده‌ایم که ظرفیت تولید یک میلیون و ۷۵۰ هزار تن آهن اسفنجی خواهد داشت. این پروژه نیز درحال‌حاضر حدود ۷۵ درصد پیشرفت فیزیکی دارد و امیدوار هستیم این پروژه نیز تا اواسط امسال وارد مدار تولید شود تا بتوانیم کمبود آهن اسفنجی را برای تامین مواد اولیه پروژه‌های فولادسازی جبران کنیم.

با توجه محدودیت‌های تامین برق در سال‌های اخیر به سرمایه‌گذاری در حوزه نیروگاه وارد شده‌ایم. در این رابطه قرارداد احداث نیروگاه را نیز منعقد کرده‌ایم و انتظار داریم در سال آینده بتوانیم فاز نخست این نیروگاه را وارد مدار کنیم و کسری ناشی از برق تا حدودی جبران شود. در رابطه با فعالیت‌های معدنی نیز اقداماتی را صورت داده‌ایم و چندین پروژه تعریف کرده‌ایم که شامل خرید معدن و عملیات اکتشافی می‌شود. در این حوزه نیز هدف‌گذاری مناسبی انجام شده است و به محض اینکه از این اقدامات نتایج اولیه را گرفتیم، به اطلاع سهامداران خواهیم رساند.

◉ اجرای پروژه‌های فولاد خوزستان با چه چالش‌هایی مواجه است؟

برای صنعت فولاد کشور، تولید ۵۵ میلیون تن فولاد در افق ۱۴۰۴ در نظر گرفته شده است و درحال‌حاضر ظرفیت نصب شده برای این صنعت، به حدود ۴۵ میلیون تن می‌رسد. بنابراین به نظر می‌رسد رسیدن به هدف یاد شده، دور از دسترس نباشد. همچنین انتظار می‌رود در مدت باقی‌مانده ظرفیت‌های در دست اقدام کنونی بتوانند ظرفیت تولید فولاد را به ۵۵ میلیون تن برسانند. برای رسیدن به این میزان، با چند ابرچالش مواجه هستیم.

یکی از چالش‌های بسیار مهم توسعه صنعت فولاد، کمبود مواد اولیه است. درحال‌حاضر ذخیره سنگ‌آهن کشور حدود سه میلیارد و ۳۰۰ میلیون تن برآورد می‌شود که در صورت رسیدن تولید فولاد به ۵۵ میلیون تن هدف‌گذاری شده، احتمالا ذخایر کنونی ۱۰ تا ۱۵ سال برای تولید فولاد کشور کافی خواهد بود زیرا در آن زمان مصرف سنگ‌آهن کشور سالانه به بیش از ۱۶۰ میلیون تن خواهد رسید. بنابراین ذخایر سنگ‌آهن کشور با فرض عدم اکتشاف جدید تا سال ۱۴۲۰ جوابگوی صنعت فولاد خواهد بود. با اینکه ذخایر خوبی در کشور از سنگ‌آهن وجود دارد اما متاسفانه فعالیت اکتشافی به صورت سیستماتیک انجام نشده است. متاسفانه زنجیره فولاد جهت درستی نداشته و شرکت‌های معدنی و تامین‌کنندگان سنگ‌آهن، خود به سمت تکمیل زنجیره فولاد و احداث کارخانه‌های فولادی رفته‌اند و بنابراین بخشی از سنگ‌آهن به مصرف آنها می‌رسد. چالش تامین مواد اولیه طی چند سال اخیر با توجه به اینکه صنعت فولاد با چالش‌های جدیدتری درگیر شده است، در اولویت دوم قرار می‌گیرد زیرا یکی از مهم‌ترین چالش‌هایی که همه صنایع را تحت تاثیر قرار داده، کمبود انرژی برق و گاز است. محدودیت‌های برق اکنون مهم‌ترین چالش صنعت فولاد کشور به شمار می‌رود. در تابستان با کمبود برق مواجه هستیم و هم در سال گذشته و هم در امسال، زیان‌های قابل‌توجهی از جانب کمبود برق متوجه صنایع فولادی شده است. متاسفانه محدودیت‌های برق همچنان برای صنعت فولاد ادامه دارد.

در سال‌های گذشته سرمایه‌گذاری متناسب با افزایش مصرف اتفاق نیفتاد و به همین دلیل با کمبود برق مواجه هستیم.

ضمن اینکه شرکت‌های فولادی و معدنی پیشگام احداث ۱۰ هزار مگاوات نیروگاه برق جدید شده‌اند. امیدوار هستیم نیروگاه‌هایی که مقرر شد شرکت‌های فولادی احداث کنند، طی چند سال آینده در مدار تولید قرار گیرد و کمبود برق را جبران کند.

از آنجا که تولید فولاد کشور نسبت به اهداف تعیین شده در چشم‌انداز کمتر شده است، بنابراین کمبود مواد اولیه برای صنعت فولاد به حاشیه رفت و اکنون کمبود انرژی مهم‌ترین چالش محسوب می‌شود.

کمبود گاز دیگر چالش صنعت فولاد به شمار می‌رود. در سال‌های گذشته گاز یکی از مزیت‌های مهم صنعت فولاد کشور محسوب می‌شد. به طوری که یکی از اصلی‌ترین عوامل سرمایه‌گذاری در صنعت فولاد کشور همین مزیت گاز بوده است. در مقابل، از سویی طی سال‌های گذشته در حوزه استخراج و بهره‌برداری از گاز سرمایه‌گذاری قابل‌توجهی صورت نگرفت و از سوی دیگر، مصرف گاز در کشور در حوزه‌های مختلف افزایش یافت. بنابراین در زمستان نیز با کمبود گاز مواجه هستیم.

ناگفته نماند که علت عدم سرمایه‌گذاری در حوزه انرژی نوع قیمت‌گذاری دستوری در این حوزه بوده است. مزیت رقابتی انرژی در کشور ما به بزرگ‌ترین چالش فولادسازان تبدیل شده است.

به عبارت دیگر، انرژی چالش کمبود مواد اولیه را برای فولادسازان کنار زده و دغدغه‌ها اکنون تامین انرژی در کوتاه‌مدت است.

چالش دیگر صنعت فولاد، لجستیک و حمل‌ونقل محسوب می‌شود. البته با توجه به میزان تولید و ظرفیت کنونی صنعت فولاد، چالش لجستیک هنوز برای این صنعت حاد نشده است. در حوزه لجستیک به افزایش ظرفیت حمل ریلی و جاده‌ای نیاز داریم و اگر قرار باشد به اهداف تعیین شده در سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ برسیم، به طور حتم در این حوزه نیز با چالش مواجه خواهیم شد.

یکی از مهم‌ترین ابرچالش‌هایی که فولادسازان را در امسال درگیر خود کرد، در حوزه قوانین و مقررات و تصمیم‌های یکباره دولتمردان بوده است.

در ابتدای امسال یک بخشنامه خلق‌الساعه در خصوص وضع عوارض بر صادرات فولاد ایران وضع شد که شاه‌بیت همه بخشنامه‌ها به شمار می‌رود.

به طوری که ممکن است از این بخشنامه در سال‌های آینده به عنوان یک نمونه بخشنامه نادرست همچون ارز ۴۲۰۰ تومانی یاد شود. بخشنامه اعمال عوارض صادراتی آسیب‌های بسیار قابل توجهی به صنعت فولاد کشور وارد کرد. این بخشنامه عملا جذابیت سرمایه‌گذاری صنعت فولاد کشور را بخش خصوصی دور کرد.

امیدوار هستیم اتفاقات مثبتی هم در سطح وزارت صمت و هم در حاکمیت به ویژه برای نگاه به صنعت فولاد رخ دهد زیرا مطالعات نشان می‌دهد دنیا حداقل ۴۰ تا ۵۰ سال آینده به تولید فولاد با روش کنونی ادامه خواهد داد و نیاز دنیا به فولاد تداوم دارد. بنابراین نباید به سادگی از بازارهای جهانی خارج شویم.

◉ ممکن است در نگاه اول طرح‌های توسعه‌ای در صنعت فولاد توجیه‌پذیر باشند اما تحمیل احداث نیروگاه به فولادسازان که خارج از توان تخصصی آنها است، غیرکارشناسی به نظر برسد. نظر شما در این خصوص چیست؟

قطعا بسیاری از فولادسازان موافق احداث نیروگاه در شرایط عادی نیستند. میزان مصرف برق صنعت فولاد به طور تقریبی در کل سال ثابت است. با این حال مصرف برق در کشور در تابستان افزایش می‌یابد که این موضوع به دلیل افزایش ۱۰ درصدی مصرف بخش خانگی است.

طبعا با توجه به رشد جمعیت، تغییر سلایق و عدم کنترل دقیق در حوزه مصرف، رشد قابل توجهی را در مصرف برق خانگی شاهد بودیم. از آنجا که نرخ برق به صورت دستوری بوده، سرمایه‌گذاری متناسب با مصرف انجام نشده است. فولادسازان برای تامین برق خود در پیک ۳ماهه مصرف ناچار به احداث نیروگاه شده‌اند. البته وزارت صمت قول تامین برق را به فولادسازان داده است که با احداث نیروگاه‌های جدید، با مازاد تولید برق مواجه خواهیم شد. با این وجود، مناسب‌ترین راه‌حل برای پایان یافتن این وضعیت، پرداخت و سامان دادن به نظام مصرف است و باید در این رابطه الگوسازی و فرهنگ‌سازی مناسبی را برای مصرف‌کنندگان انجام داد. درحال‌حاضر نظام حاکم بر مصرف خانگی به صورت تنبیهی است و در صورت افزایش مصرف، نرخ برق نیز افزایش خواهد یافت. تجربه ثابت کرده است که این الگو کارایی چندانی ندارد. در مقابل نظام تشویقی بهتر از نظام تنبیهی جواب می‌دهد. در صورتی که با هوشمندسازی کنتور برق خانگی، مصارف پنج ساله یک خانوار را به عنوان الگو در نظر بگیریم و مصرف‌کننده‌ای که کمتر از الگو برق مصرف کند را تشویق به فروش برق به فولادسازان به قیمت‌های جهانی کرد. به این ترتیب سیر انرژی که به فولادسازان خواهد رسید و منافعی که بخش خانگی از کاهش مصرف خواهد برد، تحول عظیمی در نظام مصرف به وجود خواهد آورد و باعث یک فرهنگ‌سازی جدید در بخش خانگی خواهد شد. ضمن اینکه فولادسازان دیگر مجبور به سرمایه‌گذاری‌های سنگین در نیروگاه برق نخواهند بود. با این حال این فرآیندها در بروکراسی‌های اداری وزارتخانه‌ها پیش نمی‌رود.

◉ فولاد خوزستان در امسال و سال‌های آتی چه چشم‌اندازی را برای خود ترسیم کرده است؟

شرکت فولاد خوزستان برنامه‌ریزی خود را بر اساس تولید سه میلیون و ۸۰۰ هزار تن فولاد مطابق با ظرفیت اسمی لحاظ کرده است. باید توجه داشت که در امسال احتمالا با افزایش ۱۰ هزار میلیارد تومانی هزینه‌ها مواجه شده‌ایم اما در طرف مقابل درآمد افزایش نیافته است که علت آن کاهش نرخ فولاد در بازارها به دلیل فضای ایجاد شده ناشی از جنگ روسیه و اوکراین و دامپینگ روسیه در بازارهای جهانی بود.

طبیعتا عوارض این امر به بازار داخلی نیز کشیده شده است و قیمت‌ها روند نزولی پیدا کرده‌اند. در حالی که هزینه‌های مختلف همچون حامل‌های انرژی و نرخ تمام شده افزایش چشمگیری داشت.

لازم به یادآوری است که نرخ تمام شده تولید فولاد خوزستان در سال گذشته به طور متوسط هشت هزار و ۸۰۰ تومان به ازای هر کیلوگرم محصول بود؛ در حالی که این میزان اکنون به حدود ۱۱ هزار و ۸۰۰ تومان به ازای هر کیلوگرم رسیده است.

این اتفاقات باعث شد هیچ یک از فولادسازان نتوانند در ابتدای امسال بودجه‌های خود را به موقع به بورس اطلاع دهند و عوارض صادراتی موقتی نیز به عدم چشم‌انداز روشن برای امسال دامن زد.

احتمالا با توجه به کمبود برق بخشی از تولید یعنی در حدود ۴۰۰ هزار تن محصول از دست می‌رود اما تمام تلاش ما در فولاد خوزستان این است که بتوانیم بخشی از سود سال گذشته را کسب کنیم. امیدوار هستیم تعهداتی که نسبت به سهامداران داریم، برطرف کنیم.

آمچنین در اجرای پروژه‌های توسعه‌ای، با توجه به اینکه فولاد خوزستان قطب دوم تولید فولاد در کشور است، این شرکت در چند سال گذشته فعال نبوده است.

بنابراین شدت اجرای پروژه‌های توسعه‌ای به ویژه پروژه‌های نیمه تمام را افزایش خواهیم داد که هم به درآمدزایی بیشتر مجموعه و هم به تداوم تولید کمک خواهند کرد.

مدیر فرآوری مواد معدنی فولاد مبارکه اصفهان:

دولت و ایمیدرو برای تضمین تامین خوراک فولادسازها برنامه‌ریزی کنند

مدیر فرآوری مواد معدنی شرکت فولاد مبارکه اصفهان معتقد است: ضرورت تامین آنلاین مواد اولیه و ماهیت کار و زمانبر بودن شناسایی، تامین و استقرار فناوری‌های جدید معدنکاری، دولت و سازمان ایمیدرو را ناگزیر می‌سازد تا نسبت به یک دوره‌گذار ۱۰ ساله برای تضمین خوراک صنایع بزرگ فولادی کشور مبادرت ورزند.

محمدمهدی روانفر در گفت‌وگو با دنیای معدن تصریح کرد: برنامه‌ریزی برای یک دوره ۱۰ساله خوراک فولادسازان بزرگ سبب برطرف شدن نابسامانی در بازار مصرف محصولات فولادی، جلوگیری از نوسان شدید نرخ و مانع از آسیب تولید و مصرف‌کننده، حفاظت و ایمنی سرمایه‌گذاری‌های موجود خواهد شد.

وی خاطرنشان ساخت: فناوری‌ها در حوزه معدن و صنایع معدنی دردنیای امروز توسعه یافته و با وجود چالش موجود مواد اولیه برای تولید فولاد، کشور مقدار قابل‌توجهی منابع آهنی دارد که برای به‌کارگیری و مصرف اقتصادی آن در زنجیره ارزش فولاد، باید توان فنی و تکنولوژی خود را در حوزه‌های اکتشاف و استخراج و بهره‌برداری از این ذخایر و فرآوری آنها به‌کار برده و ضمن اعمال تغییراتی در خطوط تولید امکان تامین ومصرف مواد اولیه موردنیاز صنعت را فراهم کنیم.

وی اظهار کرد: این مهم به عنوان یک جهت‌گیری جدی در ۲ سال گذشته در گروه فولاد مبارکه اصفهان مطرح و اقدامات موثری در این راستا انجام شده است.

به گفته روانفر، خودکفائی تولیدکنندگان فولاد در تامین مواد اولیه نیازمند حمایت جدی دولت و همکاری بخش‌های تعاونی وخصوصی در یک دوره حداقل ۱۰ساله است، تا تولیدکنندگان بزرگ داخلی بتوانند بدون آسیب به نظام تقاضا در بازار داخل، مشکل تامین مواد اولیه خود را به صورت اساسی و همیشگی حل کنند.

وی افزود: شکی نیست که چرخ تولید باید بچرخد و همه ارکان زنجیره تولید فولاد باید در این چرخه با توجه به درجه ارزش واهمیت استراتژیک محصول و به نسبت سرمایه‌گذاری انجام شده و هزینه‌های ثابت تولید منتفع شوند و در نهایت بتوانند محصولات فولادی مورد نیاز بازار را تولید و تامین کنند.

مدیر فرآوری مواد معدنی شرکت فولاد مبارکه گفت: انتظار منطقی آن است که تحلیلگران اقتصادی در بررسی عملکرد هر یک از شرکت‌های فعال در زنجیره ارزش و تولید فولاد، رسالت هر یک از ارکان زنجیره را به اندازه اعداد و ارقام درآمد و هزینه مندرج در صورت‌های مالی مورد توجه قرار دهند و بر این اساس برای مدل‌های توسعه کسب‌وکار بنگاه‌های صنعتی و معدنی پیشنهاد ارائه کنند.

وی یادآور شد: بالغ بر ۵۰درصد هزینه‌های شرکت‌های تولیدکننده عمده سنگ‌آهن دنیا هزینه‌های مربوط به کشف وتوسعه ذخایر ماده معدنی است (حجم عمده سرمایه‌گذاری‌های آنها متوجه بالادست زنجیره یعنی معدنکاری می‌شود)، درحالی که در ایران جهت وحجم عمده سرمایه‌گذاری معادن بزرگ متوجه پایین دست زنجیره تولید فولاد (ساخت واحدهای فرآوری ثانویه و فولادسازی) بوده که اصطحکاک‌های اقتصادی اخیر بین فولادسازها و معادن و بحران تامین مواد اولیه را ایجاد کرده است.

فولاد مبارکه به عنوان بزرگ‌ترین فولادساز کشور، پارسال تولید حدود ۶.۸ میلیون تن شمش را تحقق بخشید و امسال انتظار می‌رود با بهره‌گیری از توانایی شرکت‌های دانش‌بنیان بتوانند به رقم ۶.۹ میلیون تن دست یابند.

کارشناسان درباره پرتکرارترین عبارت در حوزه معدن می گویند

سود و زیان خام‌فروشی

گروه معدن

می‌گویند کمبود مواد اولیه مصیبت بزرگ صنایع کشور است. برهمین اساس طرح‌ها و برنامه‌هایی از قبیل ممانعت از خام‌فروشی، در نظر گرفتن تعرفه صادراتی، معدنکاری فراسرزمینی و امثال آن توجیه و تفسیر می‌شود.

از میان موارد فوق، خام‌فروشی یکی از مهم‌ترین علل مشکلات صنعت و معدن معرفی می‌شود و این معضل در مورد فولادسازی پررنگ‌تر از دیگر صنایع است و گفته می‌شود دستیابی به اهداف، این صنعت را با چالش زودهنگامی روبه‌رو می‌کند. اما موضوع خام‌فروشی چندبعدی است. به‌عنوان‌مثال، سیدرضا فاطمی‌امین، وزیر صنعت، معدن و تجارت در بازدید هفته گذشته خود از فولاد قروه گفت: اکنون در کنار بسیاری از معادن باارزش سطح کشور مانند معادن طلا، آهن، سنگ‌تزئینی و... واحدهای فرآوری ایجاد شده است و به این ترتیب تنها کمتر از یک درصد ذخایر این معادن ارزشمند به‌صورت خام‌فروشی از کشور خارج می‌شود. به‌نظر این سیاست جاری بخش معدن برای مبارزه با این معضل است. این در حالی است که برخی کارشناسان معدن معتقدند راه‌اندازی کارخانه فرآوری در کنار معادن بیش از خام‌فروشی، تامین مواد اولیه کارخانه‌های بزرگ را به‌خطر انداخته است. این موضع به کلاف سردرگمی بدل شده که از هرسو به آن نگاه کنیم، با توده‌ای درهم‌تنیده از اما و اگرها روبه‌رو می‌شویم.

«روزگارمعدن» در گزارش امروز خود مفهوم «خام‌فروشی» را از دیدگاه ۲ فعال بررسی می‌کند.

عکس: روزگار معدن

> باوجود اینکه نهادها و مسئولان ذی‌ربط اصرار و پافشاری زیادی در راستای جلوگیری از خام‌فروشی به‌خرج می‌دهند، باید گفت تعریف رایج درباره خام‌فروشی به‌طورکامل مبهم و نارسا است

راه صدساله‌ای که یک‌شبه پیمودند

کاظم بروسمند ـ کارشناس و فعال معدن:

مهم‌ترین رکن توسعه اقتصادی هر کشور ظرفیت‌ها، منابع طبیعی و نحوه بهره‌برداری از منابع است و این موضوع با نگاهی بر آمار تولید ناخالص ملی در کشورهای توسعه‌یافته به‌خوبی مشهود است.

اهمیت این موضوع زمانی خود را بهتر نشان می‌دهد که بدانیم ۲۰ اقتصاد اول دنیا در میان کشورهایی قرار دارند که بیشترین منابع‌طبیعی را به خود اختصاص داده‌اند که بیشتر آنها منابع و ذخایر زیرزمینی (شامل نفت و معدن) است. این کشورها با بهره‌برداری از مواهب طبیعی خود راه صدساله را یک‌شبه طی می‌کنند و با بهره‌برداری از ذخایر خود بخش صنعت را تقویت کرده‌اند و به توسعه دست یافته‌اند. جالب اینجا است که مسیر رشد و توسعه را از معادن شروع کرده‌اند و با گسترش فناوری به‌جایی رسیده‌اند که امروز بیشتر در صنایع پایین‌دستی وابسته به معدن فعالیت می‌کنند.

■ خام‌فروشی؛ عبارتی نارسا و مبهم

با کمال تاسف در کشور ما مسیر دیگری پیش گرفته‌شده و امروزه، نسخه‌ای کلی و یکدست برای همه معادن پیچیده شده است که با نام جلوگیری از خام‌فروشی از آن یاد می‌شود. باوجود اینکه نهادها و مسئولان ذی‌ربط اصرار و پافشاری زیادی در راستای جلوگیری از خام‌فروشی به‌خرج می‌دهند، اما باید گفت تعریف رایج درباره خام‌فروشی به‌طورکامل مبهم و نارسا است و از این‌رو است که تصمیم‌های اتخاذشده براساس آن نتوانسته است وضعیت نابسامان فعلی را چندان بهبود بخشد. خام‌فروشی به عرضه موادمعدنی اطلاق می‌شود که فرآوری خاصی روی آنها انجام نگرفته است یا در مرحله‌ای از تولید قرار دارد که هنوز قابل‌استفاده نیست و نمی‌توان آن را به‌دست مصرف‌کننده نهایی رساند.

■ تب معدنکاری و آسیب‌های آن

کاهش فروش نفت در سال‌های اخیر موجب راه افتادن تب معدنکاری در داخل کشور شد که در چند سال اخیر رشد روزافزونی پیدا کرده است. برای همگام شدن با استقبال روزافزون از معدنکاری، قوانین و مقررات تغییراتی پی‌درپی داشت. یکی از مهم‌ترین این تغییرات قوانین جلوگیری از خام‌فروشی است، اما این تغییرات به‌ویژه ممنوعیت صدور ماده‌معدنی خام ـ پیامد مناسبی برای بخش معدنی به‌دنبال نداشته است. مهم‌ترین شاهد این ادعا، از دست رفتن بخشی از بازار معدنی است که به‌علت بی‌اعتمادی خریداران به پشتوانه موادمعدنی و محصولات تولیدی داخل ایران ایجاد شده است. افزایش سرعت بهره‌برداری موادمعدنی و ایجاد مسابقه‌ای برای فروش تولیدات از دیگر آسیب‌های مهمی است که بر اثر تغییرات سریع قوانین رخ داده است. این آسیب از آنجا ناشی شد که مجموعه‌های معدنی ـ برای برخورداری از دوره ثبات نسبی قوانین ـ بر تکاپوی خود برای استخراج و فروش سریع‌تر تولیدات معدنی افزودند و این اتفاق منجر به بهره‌برداری غیراصولی و تحمیل ضرر و زیان فراوانی به معدنکاری کشور شد.

■ جلوگیری از خام‌فروشی به چه قیمتی؟

از سوی دیگر به‌منظور راه‌اندازی کارخانه‌های فرآوری وام‌ها، دلارهایی به نرخ دولتی پرداخت شد و سوبسیدهایی به هزینه سوخت، برق و آب تعلق گرفت که در شرایط عادی و با محاسبه هزینه‌های واقعی هیچ توجیه اقتصادی نداشت.

به این ترتیب، نرخ تمام‌شده محصول فرآوری‌شده ـ هرچند برای طرف تولیدکننده سودآور شد ـ اما برای کشور زیان فراوانی به‌بار آورد و در نهایت تعداد قابل‌توجهی کارخانه در کشورمان راه‌اندازی شدند که امروزه غیرفعال هستند یا محصول نهایی آنها حتی در داخل کشورمان نیز طرفدار ندارد.

منع صادرات چقدر اثرگذار است؟

محمد مسن آبادی ـ کارشناس و فعال معدن:

منع صادرات مواد خام بیشتر منجر به از دست رفتن فرصت صادراتی بسیاری می‌شود. به‌عنوان نمونه می‌توان به سنگ‌های ساختمانی و تزئینی اشاره کرد که محصول برش‌خورده و فرآوری‌شده آن، مشتریان بسیاری کمتری پیدا می‌کند و می‌توان گفت تنها معدودی از کشورهای همسایه، خریدار سنگ‌های فرآوری‌شده در ایران هستند. علت آن است که هر کشوری باتوجه به سلایق بازار داخلی خود، سنگ‌ها را فرآوری و عرضه می‌کند. به‌همین دلیل حتی کشورهای پیشرفته در صنعت سنگ ـ مانند ایتالیا، ترکیه، برزیل و هند و... ـ هم در بسیاری از مواقع کوپ‌های سنگ‌معدنی را صادر می‌کنند. به‌همین‌دلیل امروزه در گوشه و کنار کشور کارخانه‌ها و کارگاه‌های سنگ‌بری‌هایی متعددی به‌چشم می‌خورند که نیمه‌تعطیل یا تعطیل شده‌اند.

■ مقایسه سود و هزینه

نکته قابل‌ذکر دیگر این است که صادرات و فروش موادمعدنی سودآورتر از محصول نهایی است، به‌عنوان مثال نرخ سنگ برش‌خورده ـ حتی با احتساب هزینه حمل کالا باز هم ـ کمتر از نرخ واقعی انرژی و منابعی است که برای فرآوری آن به‌مصرف رسیده است. مثال فوق برای سنگ‌آهن نیز صادق است. امروزه تعداد قابل‌توجهی کارخانه برای تولید انواع محصولات زنجیره سنگ‌آهن مشاهده می‌شود که مسئولیت تامین مواد اولیه موردنیاز آنها به تیم‌هایی در خارج از کشور واگذار شده تا مانع تعطیلی آنها شوند و بارها و بارها اعلام شده است که کمبود سنگ‌آهن، فعالیت کارخانه‌های فولادسازی کشور را تهدید می‌کند.

■ دوختن کت برای یک دکمه

بنابراین فقدان برنامه دقیق و نقشه‌راه درست یا به‌عبارت بهتر، دوختن کت برای دکمه، معضل امروز معدنکاری کشور شده است. یکی از مشکلات امروز معدندار ما این است که مجبور است تا با حداقل میزان سود، ماده معدنی خود را به کارخانه‌هایی بفروشد که در تامین ماده اولیه با مشکل روبه‌رو شده‌اند. توسعه و گسترش زنجیره فرآوری مواد معدنی خوب است، اما باید دانست که راه درست، این نیست. برای حصول نتیجه باید روش‌هایی یافت که معدندار داخلی با میل و اشتیاق محصول خود را به مجموعه‌های تولیدی و فرآوری بفروشد.

■ همه‌جای دنیا همین‌طور است

گاهی باید فکر کرد که چرا برخی کشورهای بزرگ و عضو ۲۰اقتصاد برتر دنیا برخی محصولات معدنی خود را به‌صورت فرآوری‌نشده به کشورهای دیگر صادر می‌کنند؟ آیا تخصص و تعهد آنها کم است؟ مشکلات مالی و اقتصادی برای حمایت از تولید دارند؟ روش‌های کار را نمی‌دانند و... پاسخ روشن است. بیشتر کشورهای معدن‌خیز، برای بهره‌برداری از محصولات معدنی خود دارند - از ماده اولیه استخراج‌شده گرفته تا محصول فرآوری‌شده و در نهایت خروجی صنایع پایین‌دستی - طرح‌های محاسبه‌شده و دقیقی دارند و براساس آن محصول خود را در هر مرحله‌ای که بیشترین حاشیه سود را فراهم کند و تقاضا وجود داشته باشد، به‌فروش می‌رسانند.

■ باید بجافروشی را جایگزین کرد

به این منظور مواردی از قبیل آینده بازار، ارزش فعلی سرمایه، هزینه لازم برای تبدیل محصول و سود و زیان ناشی از آن، هزینه انرژی، مواد اولیه، زیرساخت‌ها، محیط‌زیست و مسائلی از این دست را مدنظر قرار می‌دهند. به این ترتیب باید بر این نکته تاکید کرد که جلوگیری از خام‌فروشی عملی بسیار پسندیده است و در بیشتر کشورها موردتایید و تاکید قرار دارد، به‌شرط آنکه قانونی و الزام‌آور نباشد و تصمیمات براساس سیاست سیالی باشد که حداکثر میزان آورده را برای کشور تامین و سود تولیدکننده را تضمین کند.

برای کلیه واحدهای تولیدی و صنعتی، باید کمیته‌ای از متخصصان امر تشکیل دهند و با بررسی پیشنهادات و نظرات مطرح‌شده از سوی دست‌اندرکاران معدن و صاحبان صنعت، بهترین سیاست را برای دستیابی به بالاترین میزان سود اتخاذ کنند.

■ سیاستی سیال در پیش بگیریم

برای حصول به نتیجه بهتر پیشنهاد می‌شود مسئولان با افزایش اعتماد به تولیدکنندگان و معدنداران از خوداظهاری استقبال کنند و براساس طرح‌ها و محاسبات اقتصادی دقیق درباره نحوه فروش محصولات تصمیم گیرند.

در نهایت باید بر این نکته تاکید کرد که جلوگیری از خام‌فروشی عملی بسیار پسندیده است و در بیشتر کشورها موردتایید و تاکید قرار دارد، به‌شرط آنکه قانونی و الزام‌آور نباشد و تصمیمات براساس سیاست سیالی باشد که حداکثر میزان آورده را برای کشور تامین و سود تولیدکننده را تضمین کند.

سخن پایانی

این روزها ایجاد واحدهای فرآوری موادمعدنی برای جلوگیری از خام‌فروشی محصولات، یکی از فعالیت‌های مثبت این حوزه به‌شمار می‌رود. علل تاکید مسئولان بر این موضوع، افزایش ارزش‌افزوده و اشتغال‌آفرینی است، اما باتوجه به گفته‌های کارشناسان به‌نظر می‌رسد همزمان با فرصت‌هایی که پدید می‌آورد، زمینه چالش را ایجاد می‌کند. یکی از این چالش‌ها، قدم گذاشتن در مسیر بن‌بستی است که با ساخت کارخانه فرآوری آغاز می‌شود و به تولید محصول مازاد بر نیاز، کمبود ماده اولیه، افزایش واردات مواد موردنیاز، کاهش سود و در نهایت تعطیلی کارخانه‌های کوچک و بزرگ می‌انجامد.

سند کاربردی هوشمندسازی بخش معدن وصنایع معدنی اجرایی می‌شود

رئیس هیات عامل سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) گفت: سند کاربردی هوشمندسازی و دیجیتالی بخش معدن و صنایع معدنی آماده شده و تا ۲ ماه آینده شاهد اجرایی شدن این سند در این بخش خواهیم بود.

به گزارش معدن، وجیه‌اله جعفری افزود: برای آماده شدن این سند سه قرارداد با سه دانشگاه صنعتی شریف و اصفهان منعقد شده تا سیستم‌های دیجیتالی هوشمند به بخش معدنی و صنایع معدنی کشور ورود کند.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه ایمیدرو یک سازمان توسعه‌ای در بخش معدنی و صنایع معدنی است، گفت: بسترسازی برای توسعه این بخش از مهم‌ترین وظیفه سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران است و در این راستا ۳ گزینه، حمایت، هدایت و نظارت برای تقویت جایگاه بخش خصوصی در صنعت و معدن کشور در دستورکار جدی ایمیدرو قرار دارد.

رئیس هیات عامل سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) بر ارتقا بهره‌وری در بخش معدنی و صنایع معدنی کشور تاکید کرد و افزود: در این صورت افزایش ارزش‌افزوده، سوددهی، اشتغالزایی، کاهش هزینه‌ها و اتمام طرح‌های نیمه تمام از آثار مثبت ارتقا بهره‌وری در این بخش اقتصادی کشور خواهد بود.

جعفری بیان کرد: شرکت‌های بزرگ معدنی و صنایع معدنی پیشران حوزه معدنی کشور هستند و انتقال زنجیره‌ای از فعالیت‌های معدنی به سایر شرکت‌های فعال در این عرصه، سبب توانمندی فعالیت‌های معدنی و صنایع معدنی کشور خواهد شد. معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت اظهار کرد: خوشبختانه بخش خصوصی ما در مدیریت بخش معدنی و صنایع معدنی کشور نسبت به بخش دولتی بسیار موفق عمل کرده است و مجتمع خور و بیابانک، فرو کروم جغتایی و سرب و روی نخلک از نمونه‌های موفق این طرح‌ها هستند.

رئیس هیات عامل سازمان توسعه ونوسازی معادن و صنایع معدنی ایران تاکید کرد: در سال‌های اخیر همواره جنبه‌های حمایتی و نظارتی ایمیدرو بر تمام فعالیت‌های معدنی و صنایع معدنی کشور تقویت شده و با راه‌اندازی مرکز نوآوری و فناوری و نیز مرکز تحقیقات پژوهشی ایمیدرو هوشمندسازی و دیجیتالی فعالیت یاد شده مورد توجه جدی قرار گرفته است. جعفری با اشاره به بیانات رئیس‌جمهوری در این مراسم اظهار کرد: دکتر رئیسی در این مراسم بر توانمندی‌سازی بخش خصوصی در حوزه‌های صنعتی و معدنی تاکید کردند و ایمیدرو نیز در کنار بخش خصوصی همواره به دنبال تقویت این بخش است و مقرر شده سالانه با برگزاری نمایشگاهی در حوزه فناوری و دانش‌بنیان و شناسایی نخبگان و جوانان توانمند از طریق مرکز نوآوری به واحدهای معدنی و صنایع معدنی کشور معرفی شوند.

واکنش ایمیدرو به حواشی واگذاری برخی معادن

مدیر برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران، افزایش تولید را نتیجه واگذاری معادن به افراد دارای اهلیت براساس قوانین و مقررات تعیین شده دانست. به گزارش خبرگزاری صدا وسیما، سمیه خلوصی گفت: پس از ابلاغ سیاست‌های کلی اصل ۴۴ و لزوم افزایش سهم بخش خصوصی در اقتصاد ملی، ایمیدرو به همراه شرکت تهیه و تولید، مدل‌های مختلفی برای جذب سرمایه‌گذاری از بخش خصوصی به بخش معدن و صنایع معدنی طراحی کرد که خوشبختانه اثربخشی این جذب سرمایه‌گذاری را در واحدهای مختلفی شاهد هستیم.

وی با اشاره به نحوه واگذاری معادن به سرمایه‌گذاران افزود: ابتدا از طریق کمیسیون معاونت تصمیماتی مشخص و فراخوان انجام می‌دهیم که طبق قوانینی که برای ما مقرر شده، اهلیت سرمایه‌گذاری را بررسی می‌کنیم و سرمایه‌گذار و راهبری که بیشترین حق بهره‌برداری معدن را به ما پیشنهاد دهد به عنوان برنده انتخاب می‌شود. به گفته خلوصی پس از بررسی و تایید اهلیت و ارزیابی کیفی سرمایه‌گذار، از نظر قیمتی بهره بردار، راهبر یا سرمایه‌گذاری که بیشترین حق و سهم دولتی را پیشنهاد بدهد به عنوان بهینه‌ترین سرمایه‌گذار انتخاب می‌کنیم. مدیر برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران ادامه داد: نتیجه این اقدامات دارای نمونه‌های مشخصی است که از جمله آن می‌توان به واحد «فروکروم جغتای» که از زمان واگذاری این واحد به بخش خصوصی، راهبری و مدیریت آن بیش از ۳ برابر رشد تولید داشته است. همچنین «نفلین سینیت کلیبر» هم واحدی است که سرمایه‌گذاری اقدام به سرمایه‌گذاری این مجتمع کرد که افزایش ظرفیت ۱۰ هزار تُنی کنسانتره را ایجاد کردیم و واحد «پیربکران» نیز در همین بازه زمانی که واگذار شده بیش از یک و شش دهم درصد رشد تولید در آن برآورد شد. خلوصی گفت: سرب نخلک که یکی از قدیمی‌ترین معادن کشور است نیز رشد تولید آن بیش از ۳ برابر بوده که سرمایه‌گذار و راهبر ما اقدام به سرمایه‌گذاری در خط تولید کرده و این در واقع باعث افتخار سازمان است که از طریق مدل‌های مختلف هم سهم بخش خصوصی در اقتصاد ملی را افزایش داده و هم توانسته بهره‌وری تولید و بهره‌وری سرمایه را در کشور افزایش دهد.

یادداشت

از اعمال سیاست‌های واحد دوری کنیم

مهدی لطفی‌اصل
کارشناس و فعال معدن

مواد معدنی جزو ذخایر تجدیدناپذیر زمین به‌شمار می‌روند و از این‌رو ذخایر هر کشور اهمیت فراوانی دارد و جزو ثروت‌های عمومی آن کشور است. خام‌فروشی به وضعیتی اطلاق می‌شود که مواد معدنی استخراج‌شده بدون هیچ‌گونه فرآوری یا پیش‌فرآوری به کشورهای هدف صادر شود. بدیهی است که این شکل از فعالیت معدنی بدون خلق ارزش‌افزوده است و سبب می‌شود که معدن هیچ‌گونه تاثیری بر شکوفایی و بهبود مولفه‌های اقتصادی نداشته باشد.

استفاده بهینه از ذخایر و ایجاد و تکمیل زنجیره تولید و تبدیل موادمعدنی به محصول، باعث می‌شود تا کشور نیازی به واردات کالاهای استراتژیک نظیر فولاد، آلومینیوم، سیمان و... پیدا نکند و با توسعه واحدهای فرآوری موادمعدنی ضمن کاهش خروج ارز، نقش معادن و صنایع‌معدنی در خلق ارزش‌افزوده در اقتصاد پررنگ‌تر شده و به‌تبع آن با فعال‌سازی صنایع پایین‌دستی، اشتغال پایدار ـ به‌ویژه در مناطق کمتربرخوردار ـ تقویت شود.

باتوجه به مقدمه فوق، می‌توان گفت که خام‌فروشی مواد معدنی جزو نقاط ضعف هر کشوری به‌شمار می‌رود، زیرا ثروت‌های عمومی بدون هیچ‌گونه اثرگذاری مستمر بر اقتصاد صادر می‌شوند.

اما اعمال سیاست جلوگیری از خام‌فروشی موادمعدنی هم باید با ملاحظاتی همراه باشد. به این منظور باید برای هر ماده‌معدنی با در نظر گرفتن میزان ذخیره و اهمیت استراتژیک آن، سیاست‌های جداگانه‌ای در نظر گرفت و از اعمال سیاست واحد برای همه مواد اجتناب کرد.

برای مثال، در حال حاضر ایران از لحاظ برخورداری از ذخایر سنگ‌های تزئینی جزو کشورهای معدن‌خیز محسوب می‌شود و مطالعه بازار مصرف این نوع ماده‌معدنی نشان می‌دهد که طی سال‌های اخیر، سیاست جلوگیری از خام‌فروشی برای این ماده‌معدنی بدون مطالعه و با تهیه و تدوین دستورالعمل‌های شتابزده انجام گرفته و همین امر موجب شده است که ایران بازارهایی را که پیش از این در اختیار داشته است، از دست بدهد.

بد نیست بدانیم که کشوری مانند ایتالیا ـ که در زمینه معادن سنگ‌های تزئینی و تولید تجهیزات فرآوری آن جزو کشورهای پیشرو به‌حساب می‌آید ـ نزدیک به ۲۵درصد از ذخایر خود را به‌شکل خام صادر می‌کند یا ترکیه نزدیک به ۷۵درصد از سنگ‌های تزئینی خود را به‌شکل خام صادر می‌کند، در حالی که این آمار برای ایران به ۱۰درصد هم نمی‌رسد.

یکی از دلایلی که این کشورها را به خام‌فروشی سوق می‌دهد، آن است که در شرایط فعلی، بازار مصرف برای سنگ‌تزئینی مهیا است،اما مشخص نیست که طی سال‌های آینده و با گسترش فناوری تولید سنگ‌های مصنوعی، کامپوزیت و... آیا باز هم می‌توان به استخراج و تولید سنگ‌های‌تزئینی پرداخت یا خیر؟ بنابراین استفاده از ثروت‌های معدنی باید در زمان مناسب اتفاق بیفتد، در غیر این صورت ممکن است که آن ذخیره، ارزش اقتصادی و سرمایه‌گذاری خود را از دست بدهد.

از سوی دیگر باید به موازات اعمال محدودیت برای صادرات موادمعدنی خام، تکنولوژی فرآوری همان موادمعدنی نیز در کشور ایجاد شود و تجربیات کشورهای پیشرو مورداستفاده قرار گیرد.

پس سیاست ممانعت از خام‌فروشی، باید با در نظر گرفتن تمامی جوانب،کسب نظر فعالان و دست‌اندرکاران عرصه معدن و تدوین سیاست‌های اثرگذار در این زمینه عملیاتی شود.

در زمینه محصولات فرآوری‌شده نیز ایران توانسته است با تولید محصولات موردنیاز برخی صنایع در بازارهای جهانی به‌رقابت بپردازد. برای مثال تولید شیشه یا محصولاتی نظیر مس کاتد، فولاد، سنگ‌های تزئینی فرآوری‌شده به‌شکل تایل و اسلب و... دارای بازار مناسبی در سطح جهانی است و به کشورهای هدف صادر می‌شود،اما همان‌گونه که ذکر شد، توسعه صادرات محصولات معدنی نیازمند حمایت همه‌جانبه و گسترش مناسبات تجاری با کشورهای دیگر و دستیابی به ماشین‌آلات و تجهیزات به‌روز و تکنولوژی فرآوری موادمعدنی ـ به‌ویژه برای مواد معدنی استراتژیک ـ است. در زمینه مواد معدنی استراتژیک، ایران دارای ذخایر مناسبی از برخی از این نوع مواد ـ مانند عناصر نادر خاکی، تیتان و... ـ است، اما ضعف در فرآوری این نوع مواد موجب شده نتوانیم به‌طورشایسته‌ای از این ثروت‌های عمومی در راستای ایجاد ارزش‌افزوده و توانمندسازی کشور استفاده کنیم.

در پایان دوباره تاکید می‌شود که جلوگیری از خام‌فروشی موادمعدنی اقدامی صحیح است،اما اعمال سیاست واحد در این زمینه، باعث می‌شود که این سیاست به ضد خود ـ که حمایت از تولید داخلی، محافظت از ثروت‌های عمومی و جلوگیری از تضییع ذخایر معدنی است ـ تبدیل شود. پس باید زنجیره تولید مواد معدنی به‌صورت مجزا بررسی شود، شرایط عرضه و تقاضای داخلی برای هر ماده معدنی ـ باتوجه به روندهای حاکم بر بازارهای جهانی ـ موردتوجه قرار گیرد، زیرساخت‌های تولید فراهم شود، فناوری‌های به‌روز تولید محصولات معدنی مورداستفاده قرار گیرد و در نهایت با دقت فراوان و کسب‌نظر تمامی فعالان عرصه معدن و صنایع معدنی، تصمیم‌گیری شود.

این شکل از سیاست‌گذاری باید منعطف باشد تا بتوان با تغییر شرایط بازارهای داخلی و جهانی به‌صورت مقطعی منافع اقتصادی کشور را در بهترین حالت ممکن تامین کرد.

روزگار معدن

صنایع فلزی و غیرفلزی

۴ شنبه
۲۵ تیر ۱۴۰۱
۱۶ ذی‌الحجه ۱۴۴۳
۱۶ ژوئیه ۲۰۲۲
سال پنجم ● شماره ۸۷۹

اخبار

ذوب‌آهن محصولات با ارزش افزوده بالا تولید می‌کند

مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری صدر تامین با حضور در ذوب آهن اصفهان ضمن دیدار و گفت‌وگو با مدیرعامل و دیگر مسئولان این شرکت از خط تولید و پروژه‌های توسعه ذوب آهن بازدید کرد.

به گزارش روابط‌عمومی ذوب‌آهن، امیرحسین نادری در این بازدید، ذوب‌آهن اصفهان را مایه افتخار تمام صنعت فولاد کشور دانست و گفت: این مجتمع عظیم صنعتی رسالت تامین منابع انسانی برای صنعت کشور به ویژه صنعت فولاد را به خوبی انجام داده و امیدوارم که همچنان این نقش کلیدی را برای صنعت کشور ایفا کند.

وی با اشاره به اینکه همت و تلاش برای تحول در ذوب آهن اصفهان موج می‌زند، افزود: این شرکت برای حل مشکلات مربوط به تامین پایدار مواد اولیه تمهیدات خوبی اندیشیده تا بتواند به طور اساسی این مسائل را حل کند و البته حاصل این تمهیدات را در افزایش تولید آن می‌تواند مشاهده کرد. نادری با تاکید بر این موضوع که ذوب‌آهن اصفهان با نوآوری و بهره‌گیری از تکنولوژی نوین، محصولات صنعتی و با ارزش‌افزوده بالا تولید می‌کند، افزود: این شرکت با توان داخلی، محصولاتی مانند ریل که مورد نیاز کشور است و به دلیل تحریم امکان واردات آن وجود ندارد را تولید می‌کند و به این اقدام مهم و ملی همچنان ادامه می‌دهد. مدیرعامل صدرتامین اظهار کرد: صنعت فولاد کشور روی لبه تکنولوژی حرکت می‌کند و با یاری خداوند هیچ قدرتی نمی‌تواند مانع پی رفت و حرکت رو به رشد این صنعت شود.

وی افزود: ذوب‌آهن اصفهان یک کارخانه نیست بلکه یک صنعت است و به همین دلیل نیز با نگرش صنعت داری اداره می‌شود که یکی از دستاوردهای آن، تربیت نیروی انسانی ماهر برای صنعت کشور است.

نادری اظهار کرد: ذوب‌آهن اصفهان در مسیر تحول و توسعه قرار دارد و قطعا هلدینگ صدر تامین از پروژه‌های توسعه این مجتمع عظیم صنعتی که منجربه افزایش تولید و بهره‌وری شود با تمام قدرت حمایت می‌کند.

ایرج رخصتی، مدیرعامل ذوب‌آهن اصفهان نیز در این دیدار، از اولویت دادن به فعالیت‌های دانش‌بنیان به منظور رشد تکنولوژی در این مجتمع عظیم صنعتی خبرداد و گفت: این شرکت با همدلی تمام تلاشگران و مسئولان خود، اهداف بزرگی را دنبال می‌کند که در سه ماهه اول امسال در رشد تولید و صادرات، نمود پیدا کرده است.

وی ابراز امیدواری کرد که با رشد تولید محصولات جدیدو با ارزش افزوده بالا و همچنین دستیابی به تولید ۳ میلیون تن، امسال شاهد تحول و شکوفایی بیشتر این مجتمع عظیم صنعتی باشیم.

رکورد تولید آهک در فولادخوزستان شکسته شد

مدیر بخش مواد اولیه فولادخوزستان گفت: واحد تکلیس آهک با تولید ۸۹۴ تن آهک، رکورد جدیدی را به ثبت رساند. رکورد قبلی مربوط به تولید ۸۷۲ تن آهک است که در فروردین ۹۶ محقق شده بود.

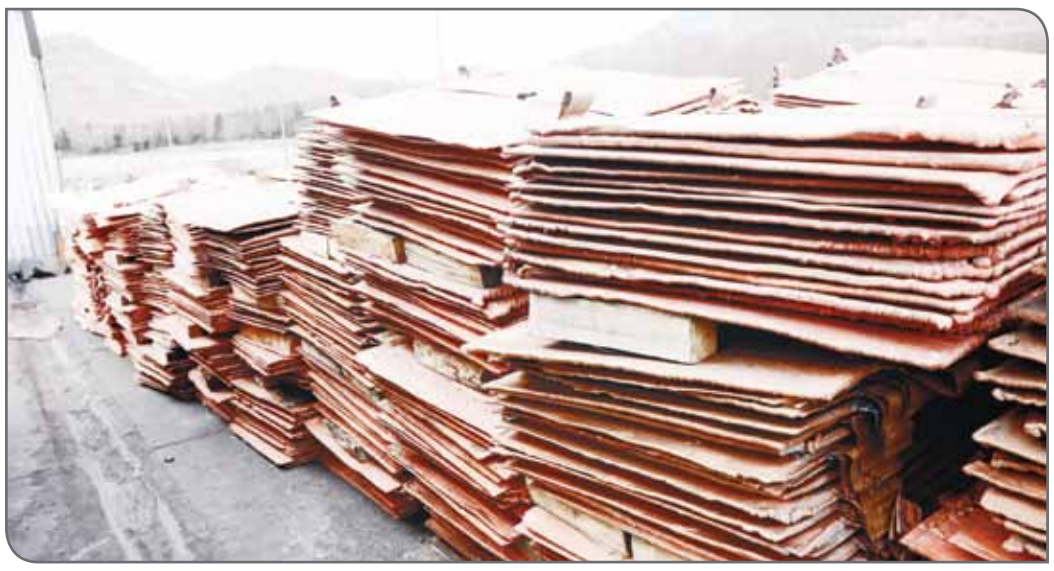
به گزارش روابط‌عمومی فولادخوزستان، امین بهارلو اظهار کرد: ثبت این مقدار تولید در کنار حفظ کیفیت عالی محصول بیانگر تولید با کیفیت و یکی از مهم‌ترین راهبردهای فولاد خوزستان است. وی، انجام تعمیرات سالانه و ماهانه با کیفیت، بهبود شرایط فرآیند تولید، اعمال تنظیمات دقیق، پایش مداوم، تلاش پیوسته و هدفمند همکاران تولید و تعمیرات آهک را مهم‌ترین عوامل کسب این موفقیت برشمرد. وی در مورد کاربردهای آهک کلسینه در صنعت فولاد افزود: مهم‌ترین کاربرد آهک، کمک به ایجاد سرباره و حذف ناخالصی‌های مذاب است که کیفیت آهک نقش مهمی در کیفیت محصول نهایی و شمش فولاد برعهده دارد، آهک علاوه بر حذف ناخالصی‌ها و شکل دهی سرباره به عنوان گدازه آور نیز عمل می‌کند. در متالورژی ثانویه که تصفیه فولاد برای تولید استیل با خلوص بالا انجام می‌شود آهک برای تنظیم دما یا خصوصیات شیمیایی فولاد و خارج کردن ناخالصی‌های باقیمانده استفاده می‌شود.

مدیر بخش مواد اولیه افزود: کسب این موفقیت و تداوم روند تولید شرکت فولاد خوزستان پاسخ محکمی است به کسانی که با هدف توقف تولید، قصد ضربه زدن به صنعت کشور را دارند. بهارلو از حمایت‌های بدریغ مدیرعامل، اعضای هیات‌مدیره و معاون بهره‌برداری و سایر عواملی که در این موفقیت نقش داشتند، تقدیر و تشکر کرد. وی ابراز امیدواری کرد با تداوم موفقیت‌های فولاد خوزستان شاهد عزت و شکوفایی روزافزون شرکت در عرصه تولید و ارزآوری باشیم. شایان ذکر است واحد تکلیس آهک یکی از واحدهای بخش مواد اولیه است که شامل ۲ خط تولید با ظرفیت اسمی هر کدام ۴۰۰ تن در روز و ظرفیت نهایی ۴۸۰ تن در روز است.

پس از ۱۵ سال رخ می‌دهد

رویای استقلال مس آذربایجان شرقی در آستانه تحقق

گروه معدن

عکس: روزگار معدن

پس از کش و قوس‌های فراوان در مورد استقلال مس آذربایجان، سفر رئیس‌جمهوری به آذربایجان شرقی و پیگیری‌های مجدانه مدیریت ارشد استان کارساز شد و رویاهای مردم این خطه درحال تحقق است تا انتظار بیش از ۱۵ ساله آنان، غروب و رویاهای مسی مردم طلوع کند.

به گزارش ایرنا، کارهای اولیه استقلال مس آذربایجان از جمله تدوین اساسنامه، توسعه معدن مس سونگون، دستور رئیس‌جمهوری برای استفاده از درآمدهای مس سونگون در دیگر بخش‌ها و پروژه‌های توسعه‌ای منطقه و استان، پایدار شدن بودجه‌های مورد نیاز برای طرح‌های توسعه و فرآوری مس سونگون از محل حقوق دولتی دریافتی در قالب بودجه سالانه که امسال ۱۵ درصد پیش‌بینی شده، از جمله اقداماتی است که به پشتوانه دستور رئیس جمهوری، وزیر صمت، مدیرعامل مس ایران و پیگیری‌های استاندار و نمایندگان مجلس آذربایجان شرقی در حال تحقق است.

البته این روند طول خواهد کشید، ولی نباید معطل اجرای تمام و کمال یا موانع قانونی یا غیرقانونی باشیم، بلکه به موازات این اقدامات، تلاش برای احقاق حقوق آذربایجان شرقی در مقاطع کوتاه مدت و چند ماهه هم مد نظر باشد.

اشتغال، توسعه و تحول منطقه ای، درآمدهای چند هزار میلیاردی، توسعه صادرات، کمک به پیشرفت سایر شاخه‌های معدنی و صنعتی از جمله فواید استقلال مس است که تاکنون منطقه و آذربایجان شرقی از آن بی‌بهره مانده و در واقع ثروت ملی تلف شده است که البته اکنون با اقدامات انجام شده، طلوع خوش و آینده درخشانی را برای استان، بلکه کشور نوید می‌دهد.

بهره‌مندی از موهبت مس از آرزوهای دیرینه

عابدین خرم، استاندار آذربایجان شرقی در این خصوص گفت: بهره‌مندی از موهبت مس یکی از آرزوهای دیرینه مردم آذربایجان شرقی و ورزقان بود.

وی اظهار کرد: مردم آذربایجان شرقی انتظار داشتند که از محبت الهی که در روی کمربند مثل دنیا قرار داریم بهرمند شویم که البته پس از سفر رئیس‌جمهوری و هیات دولت آذربایجان شرقی با پیگیری‌های نماینده ولی فقیه در آذربایجان شرقی و نمایندگان استان این موضوع به رئیس‌جمهوری تشریح و نتیجه لازم اخذ شد طوری که آیت‌اله رئیسی دستور لازم را صادر کردند. وی افزود: استقلال مس سونگون به عنوان هولدینگ و شرکت مستقل از دستاوردها و انتظارات استانی بود که درحال تحقق است.

خرم ادامه داد: آورده‌هایی که برای توسعه کامل این مجتمع، ایجاد شهرک‌های پایین‌دستی، حقوقی که باید به صورت قانونی به استان برگردد مطالباتی است که درحال پیگیری و تحقق آن از مجاری قانونی هستیم. استاندار آذربایجان‌شرقی یادآور شد: موضوع توسعه نیز نباید مغفول واقع شود، متناسب با ذخایر و اکتشافاتی که انجام می‌شود توسعه نیز انجام شود. عابدین خرم با اشاره به نشست اخیر خود با معاون اجرایی رئیس‌جمهوری گفت: در این نشست پیگیری‌های مصوبات اتفاق افتاد بر این اساس از ابعاد مختلف شهر ورزقان، کلیبر، اهر و آذربایجان شرقی بر محور توسعه با منتفع شدن از ذخایر مس استان حرکت خواهند کرد.

استاندار آذربایجان‌شرقی تاکید کرد: با تحقق این مصوبات بارقه امیدی در حوزه‌های معادن استان دمیده شده است.

وی یادآورشد: ساختار مس آذربایجان پیشنهاد شده است و اکنون دارای اساسنامه شده و این اساسنامه تحویل مدیرعامل شرکت ملی مس ایران شده است تا به لحاظ حقوقی بررسی و موارد احتمالی اعلام و برطرف شود. ساختار مس آذربایجان پیشنهاد شده است و اکنون دارای اساسنامه شده و این اساسنامه تحویل مدیرعامل شرکت ملی مس ایران شده است تا به لحاظ حقوقی بررسی و موارد احتمالی اعلام و برطرف شود. خرم یادآور شد: حقوق معادن به لحاظ قانونی مشخص است و بر این اساس در هر منطقه باید درآمدهای آن هزینه شود و بهره‌دهی به منطقه داشته باشد اما متاسفانه واقعیت این است که در سال‌های گذشته از این موضوع بی‌بهره مانده‌ایم.

گام آخر برای استقلال مس سونگون

جواد رحمتی، معاون امور عمرانی استاندار آذربایجان شرقی نیز گفت: با پیگیری‌های استاندار آذربایجان‌شرقی دستور رئیس‌جمهوری برای تأسیس شرکت مستقل مس آذربایجان، در یک قدمی اجرای کامل قرار گرفته یکی از جدی‌ترین مطالبات مردم منطقه و استان در خصوص تزریق درآمدهای معدن مس سونگون به آذربایجان شرقی جامه عمل بپوشد.

وی اظهار کرد: در ادامه پیگیری‌های مدیریت ارشد آذربایجان‌شرقی برای اجرایی شدن دستورات مساعد آیت‌اله و مصوبات سفر استانی که جلب نظر شرکت ملی مس برای تغییرات لازم در ساختار شرکت‌های تابعه جهت تاسیس شرکت مستقل مس آذربایجان در عین تامین اعتبار لازم برای طرح‌های توسعه این مجتمع را به همراه داشت، جلسه مهمی به ریاست دکتر صولت مرتضوی، معاون اجرایی و سرپرست نهاد ریاست‌جمهوری و با حضور استاندار آذربایجان شرقی، مدیرعامل شرکت ملی مس ایران و برخی مدیران ملی و استانی برگزار شد.

وی افزود: همچنین دستور رئیس‌جمهوری برای استفاده از درآمدهای مس سونگون در دیگر بخش‌ها و پروژه‌های توسعه‌ای منطقه و استان مورد توجه قرار گرفت.

رحمتی با اشاره به روش‌های مورد بررسی در این زمینه افزود: حقوق دولتی معادن و استفاده از ماده ۱۴۸ قانون مالیات‌های مستقیم برای احتساب هزینه‌کردهای شرکت مس سونگون در منطقه به عنوان هزینه‌های قابل قبول مالیاتی از جمله این راهکارها بوده و در مورد مسئولیت‌های اجتماعی این شرکت در منطقه نیز توافقاتی صورت گرفته است.

معاون استاندار با بیان اینکه پایدار شدن بودجه‌های مورد نیاز برای طرح‌های توسعه و فرآوری مس سونگون از محل حقوق دولتی دریافتی در قالب بودجه سالانه از دیگر موارد طرح شده در این جلسه بود، گفته است: میزان این اعتبارات در بودجه امسال ۱۵ درصد در نظر گرفته شده بود که مقرر شده این اعتبارات در بودجه‌های سنواتی آینده نیز لحاظ شود که در این صورت تحول مهمی در زمینه اعتبارات استانی حاصل از درآمدهای معدن مس اتفاق خواهد افتاد میزان این اعتبارات در بودجه امسال ۱۵ درصد در نظر گرفته شده بود که مقرر شده این اعتبارات در بودجه‌های سنواتی آینده نیز لحاظ شود که در این صورت تحول مهمی در زمینه اعتبارات استانی حاصل از درآمدهای معدن مس اتفاق خواهد افتاد و این اعتبارات می‌تواند در طرح‌های توسعه‌ای مجتمع و بخش عمرانی استان مورد استفاده قرار گیرد.

افزایش ۳۵هزار میلیارد تومانی گردش مالی

صابر پرنیان، رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت آذربایجان شرقی نیز گفت: با تکمیل زنجیره تولید در مس سونگون، از محل عوارض و مالیات حاصل از فروش تا ۳۵ هزار میلیارد تومان در سال به گردش مالی استان اضافه خواهد شد.

وی اظهار کرد: سرمایه‌گذاری و تکمیل زنجیره تولید در هر یک از بخش‌های تولیدی و صنعتی استان منجربه خلق ثروت و در نهایت رفاه و آسایش عمومی خواهد بود.

وزیر صنعت، معدن و تجارت نیز در مورد شرکت ملی مس آذربایجان معتقد است: شرکت ملی مس معادن مختلفی دارد و وقتی یک چنین معدنی زیرمجموعه یک معدن بزرگ قرار می‌گیرد، ممکن است نتواند به اندازه کافی رشد کند.

سیدرضا فاطمی امین اظهار کرد: بر این اساس به سمت اصلاح ساختار مجموعه ملی مس حرکت کرده‌ایم تا آن را به هلدینگ تبدیل کنیم و یکی از شرکت‌های زیرمجموعه این هلدینگ بزرگ، معدن مس سونگون باشد.

استقلال مس آذربایجان محقق شود

علی رستمی، مدیرعامل شرکت ملی صنایع مس ایران درخصوص تشکیل شرکت مس آذربایجان به سوابق این موضوع اشاره کرد و گفت: وزیر صمت به شرکت ملی مس ایران تکلیف کرده است که این بحث که مطالبه جدی مسئولان و نمایندگان استان آذربایجان شرقی است، به‌طور جدی دنبال شود. وی افزود: این موضوع که مطالبه جدی مسئولان و نمایندگان استان است، به‌طور جدی دنبال می‌شود و در این راستا کارگروهی متشکل از متخصصان برای بررسی ابعاد حقوقی موضوع تشکیل شده است که تا یک و نیم ماه آینده گزارش نهایی آن ارائه خواهد شد. وی حضور رئیس‌جمهوری در مجتمع مس سونگون را نقطه عطفی در تاریخ این مجتمع و کل صنعت مس کشور و نشانه اهتمام ویژه آیت‌الله رئیسی به توسعه این صنعت عنوان کرد و گفت: اهتمام ویژه و جدی استاندار و مدیران آذربایجان شرقی به توسعه صنعت مس، در راستای منویات رهبری است. رستمی گفت: از ابتدای امسال، مالیات مجتمع مس سونگون در استان اجرایی و عملیاتی شده است و برای تمرکز حساب‌های این مجتمع در بانک‌های استان نیز نهایت تلاش خود را می‌کنیم. وی از برنامه‌ریزی شرکت ملی مس ایران برای احداث یک نیروگاه خورشیدی ۳۰۰ مگاواتی و راه‌اندازی خط تولید سلول‌های خورشیدی در استان آذربایجان شرقی خبر داد و گفت: صنعت مس جزو کم‌مصرف‌ترین صنایع است و آلایندگی آن هم نسبت به صنایع دیگر بسیار کم است. مدیرعامل شرکت ملی مس ایران درخصوص ایجاد صنایع پایین‌دستی مس در استان نیز گفت: ایجاد این صنایع جزو برنامه‌ها و اهداف اصلی شرکت است و در کنار آن آمادگی داریم تا در هر پروژه پایین‌دستی با سرمایه‌گذاران بخش خصوصی مشارکت کنیم. ایجاد این صنایع جزو برنامه‌ها و اهداف اصلی شرکت است و در کنار آن آمادگی داریم تا در هر پروژه پایین‌دستی با سرمایه‌گذاران بخش خصوصی مشارکت کنیم.

وی با اشاره به اینکه ذخایر معدن مس سونگون چهار میلیارد تن برآورد شده و با وضع فعلی، استخراج کل این ذخایر ۱۵۰ سال طول می‌کشد، افزود: بنا داریم که طبق اقتضای بخش معدن، این مدت را به ۵۰ سال کاهش دهیم، از این رو باید ظرفیت استخراج را به ۳ برابر وضع فعلی یعنی ۹۰۰ هزار تن برسانیم و در کنار آن، اجرای پروژه ذوب و تولید کاتد مس هم جزو برنامه‌هاست که تلاش می‌کنیم تا ۳ سال آینده این آرزوی دیرینه مردم منطقه را برآورده کنیم.

رستمی اظهار کرد: شرکت ملی مس ایران آمادگی دارد بعد از اکتشاف ذخایر معدنی، طبق تجربه‌های مشابهی که در دنیا هست، جنگل‌ها را احیا کند و بنابراین در این فرصت تاریخی، نباید اجازه دهیم که توسعه صنعت مس با تعلل و وقفه مواجه شود.

دلیل تمایل به خام‌فروشی چیست؟

دولت در بودجه سال ۱۴۰۱ کشور، صادرات محصولات صنایع معدنی و پتروشیمی به صورت خام و نیمه خام را مشمول پرداخت عوارض و مالیات اعلام کرده است، موضوعی که به بروز واکنش‌هایی بین کارشناسان این حوزه منجر شده است.

به گزارش فولادبان براساس بند (ت) تبصره عوارض و مالیات ولایحه بودجه سال ۱۴۰۱، درآمد حاصل از صادرات محصولات معدنی و صنایع معدنی و محصولات گازی و نفتی و پتروشیمی به صورت خام و نیمه‌خام در همه نقاط کشور مشمول مالیات می‌شود. در همین راستا تعریف و فهرست مواد خام و نیمه خام مذکور با پیشنهاد مشترک وزارت خانه‌های صنعت و معدن و تجارت و امور اقتصادی و دارایی و همچنین اتاق بازرگانی، صنایع و معدن و کشاورزی ایران تهیه می‌شود.

امیر علم، یک کارشناس فعال در حوزه فولاد در این باره به فولادبان گفت: هدف از دریافت این عوارض جلوگیری از خام فروشی و صادرات مواد خام از کشور به سایر نقاط دنیا است و در همه جای دنیا و در هر قدم تبدیل یک محصول به محصول بالاتر ارزش‌افزوده بیشتری وجود دارد و در هر جای دنیا وقتی به سمت کالاهای با ارزش‌افزوده بالاتری برویم، از نظر درآمد ارزی و نیز اشتغال با وضعیت بهتری مواجه خواهیم شد.

وی با اشاره به تعریف هوشمندانه تعیین این عوارض بر روی محصولات خام و نیمه خام افزود: باید دلایل اشتیاق شرکت‌های تولیدی برای خام فروشی نیز بررسی شود.

وی تاکید کرد: دولت بجای فشار حداکثری بر روی تولیدکنندگان بزرگ کشور که خود ارزآوری خوب و مناسبی برای کشور فراهم می‌کنند، بر روی کشورهای مقصد متمرکز شود.

علم با بیان مثالی در این زمینه تصریح کرد: کشور ایران درحال‌حاضر به عنوان بزرگ‌ترین شریک تجاری عراق است اما متاسفانه بر خلاف کلیه روابط سیاسی، مالی و فرهنگی تاکنون نتوانستیم عوارض صادراتی را حتی یک‌درصد کاهش دهیم در حالی که اکنون برای هرتن صادرات میلگرد به عراق حدود ۱۲۰ دلار عوارض پرداخت می‌کنیم.

به گفته این تحلیلگر صنعت فولاد، درباره نحوه پرداخت عوارض نباید نسخه واحد با یک فرآیند در نظر گرفته شود همچنین انعطاف‌پذیری و تصمیم‌گیری در لحظه برای شرکت‌ها باید در نظر گرفته شود.

با عملیاتی شدن طرح توسعه نورد گرم انجام می شود

تکمیل زنجیره تولید در فولاد هرمزگان

با فولاد هرمزگان با در دستور کار قرار دادن طرح ۳.۵میلیون تنی ورق گرم دو می‌تواند در میان مجموعه‌هایی قرار بگیرد که کشور را از واردات این محصول بی‌نیاز کرده و قدرت رقابتی خود در بازارهای صادراتی را افزایش دهد.

به گزارش ایراسین، شرکت فولاد هرمزگان که یکی از قطب‌های اصلی تولید فولاد کشور است، امروز در تلاش است تا با اجرای طرح‌های توسعه به سوی تولید هرچه بیشتر محصولاتی با ارزش افزوده بیشتر برود. این موضوع از چندین جهت حائز اهمیت است که شاید اصلی‌ترین آن تامین هرچه بیشتر نیاز داخل کشور باشد.

فولاد هرمزگان هرچند تا به امروز جزو بزرگترین تولیدکنندگان فولاد کشور محسوب می‌شود، اما حالا با در دستور کار قرار دادن طرح ۳.۵ میلیون تنی ورق گرم دو می‌توانند در میان مجموعه‌هایی قرار بگیرد که کشور را از واردات این محصول بی‌نیاز کرده و قدرت رقابتی خود در بازارهای صادراتی را افزایش دهد.

طرح توسعه ۵. ۳ میلیون تنی نورد گرم یکی از مهم‌ترین طرح‌هایی است که در دستورکار فولاد هرمزگان قرار گرفته و مرحله مطالعه مقدماتی طرح تقریبا رو به اتمام است و به زودی عملیات کلنگ‌زنی طرح اجرایی می‌شود.

طرحی که بدون شک در تامین نیاز صنایع پایین دستی از جمله صنعت خودرو و لوازم خانگی نقش مهمی ایفا می‌کند و می‌تواند درآمدهای این شرکت را افزایش دهد.

شاید اصلی‌ترین نکته در اجرای این طرح عدم نیاز به واردات ورق در کشور باشد. این در حالی است که پروژه نورد گرم دو فولاد مبارکه نیز در دست انجام است و حالا پروژه نورد گرم دو فولاد هرمزگان نیز با اندک زمانی پس از آن وارد مدار تولید می‌شود. البته این طرح نیز با حمایت فولاد مبارکه اجرا می‌شود اما قدمی است در راستای توسعه بازارهای فولاد هرمزگان چه در داخل کشور و چه در بازارهای صادراتی.

در واقع فولاد هرمزگان با توجه به موقعیت جغرافیایی خود می‌تواند با ورود به بازارهای صادراتی ورق، درآمد جدیدی را برای مجموعه فراهم‌کند. البته این موضوع مستلزم تامین نیاز داخل خواهد بود و به نوعی می‌توان گفت این پروژه به دنبال کاور کردن پروژه نورد گرم دو فولاد مبارکه است تا به طور کامل نیاز داخل کشور تامین شود و با افزایش ظرفیت تولید بازارهای صادراتی جدیدی نیز تعریف شود.

اما موضوع مهم دیگر اشتغالزایی جدید فولاد هرمزگان با آغاز این طرح خواهد بود که عده‌ای در زمان اجرای طرح و تعدادی با شروع خط تولید مشغول به فعالیت می‌شوند.

درواقع این طرح هم از نظر تولید محصول جدید و هم از دیدگاه مسئولیت اجتماعی برای فولاد هرمزگان دستاوردهایی دارد که می‌تواند جایگاه این شرکت را از نظر درآمدی، بورسی و صادراتی تغییر داده و منجربه ارتقای آن شود.

اجرای چنین طرحی نشان می‌دهد با وجود مشکلات زیرساختی از جمله کمبود انرژی، مواد اولیه، حمل‌ونقل و... فولاد هرمزگان به دنبال حفظ روند توسعه در این مجموعه است.

تکمیل این زنجیره در فولاد هرمزگان به کاهش نرخ تمام شده و سوددهی هرچه بیشتر این مجموعه کمک می‌کند، این موضوع بی‌شک منجربه کاهش نرخ تمام شده می‌شود که در شرایط امروز می‌تواند امتیاز خوبی برای یک بنگاه اقتصادی باشد.

باتوجه به برنامه‌های تولیدی در صنعت خودروی کشور و همچنین صنعت لوازم خانگی، پروژه نورد گرم ۲ فولاد هرمزگان، همانند پروژه نورد گرم فولاد مبارکه، می‌تواند در میان پروژه‌های استراتژیک کشور قرار بگیرد که در نهایت کشور را از واردات بی‌نیاز کند.

این طرح حاکی از آن است که فولاد هرمزگان در مقیاس ملی و در راستای تامین نیاز داخل قدم بر می‌دارد و این اتفاق، حمایت سهامداران از آن را افزایش می‌دهد.

با چنین نگاهی باید امیدوار بود که این مجموعه در سال‌های پیش رو به سراغ فولادهای آلیاژی نیز برود. در واقع فولاد هرمزگان با اجرای این پروژه و تکمیل زنجیره ارزش، به دنبال تثبیت جایگاه خود در بازار داخل و صادراتی است.

حال چنین نگاهی مستلزم همراهی و حمایت‌های هرچه بیشتر دولت به ویژه در بحث تامین انرژی همچون برق و گاز است و باید امیدوار بود که این پروژه بدون صرف زمان بیشتر وارد مدار تولید شود. در چنین شرایطی مجموعه‌ای همچون فولاد هرمزگان با افزایش ظرفیت تولید می‌تواند قدرتنمایی ویژه‌ای به همراه داشته باشد.

نقش کلیدی سیاست چین در چشم‌انداز سنگ آهن

گروه معدن

قیمت سنگ‌آهن به طور قابل‌توجهی از بالاترین سطح سالانه خود یعنی ۱۷۱ دلار در هر تن در ماه مارس به ۱۰۸ دلار در هر تن کاهش یافته است. بر اساس گزارش موسسه مالی ING، تلاش‌های چین برای فرونشاندن شیوع کرونا با محدودیت‌های نسبتا سختی همراه شده است که از تقاضا حمایت نمی‌کند. علاوه بر این، نگرانی‌های فزاینده‌ای در مورد چشم‌انداز کلان اقتصاد دنیا وجود دارد.

تورم فزاینده باعث شده است که بانک‌های مرکزی، به‌ویژه فدرال رزرو ایالات متحده مجبور به اتخاذ رویکرد تهاجمی‌تر برای انقباض پولی شوند. نگرانی این است که فدرال رزرو بدون اینکه اقتصاد ایالات متحده را به سمت رکود سوق دهد، برای مهار تورم تلاش خواهد کرد.

به گزارش فولادبان، درنهایت، چشم‌انداز بازار سنگ‌آهن تا حد زیادی به نحوه برخورد چین با هرگونه شیوع بیشتر کرونا در طول سال و همچنین مقیاس محرک‌های دولت بستگی دارد.

■ تولید فولاد چین با تأخیر مواجه است

تولید فولاد چین در بیشتر سال تحت‌فشار بوده است. در شروع سال ۲۰۲۲ شاهد کاهش تولید در برخی مناطق در طول بازی‌های المپیک زمستانی بودیم، در حالی که در ماه‌های اخیر قرنطینه‌های ناشی از کووید ۱۹ بر تقاضا و عرضه فولاد تأثیر بیشتری گذاشته است.

تولید فولاد خام چین در ۵ماهه اول سال ۲۰۲۲ کمی بیش از ۴۳۵ میلیون تن بوده که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۸ درصد کاهش داشته است.

چین به صراحت اعلام کرده است که می‌خواهد تولید فولاد خام به زیر سطح ۲۰۲۱ برسد که در ظاهر برای بازار سنگ‌آهن خبری بدی به نظر می‌رسد. با این حال، با توجه به تولید کمتر فولادی که تاکنون در امسال دیده شده است، فضایی برای کارخانه‌ها برای افزایش تولید باقی می‌گذارد، در حالی که همچنان تولید را زیر سطح ۲۰۲۱ نگه می‌دارد.

چین بین ژوئن تا دسامبر سال گذشته ۵۶۰میلیون تن فولاد تولید کرد. با فرض اینکه تولید کامل سال ۲۰۲۲ در بیشتر سطوح سال گذشته مطابقت داشته باشد، ظرفیت را برای ۶۰۰ میلیون تن تولید در باقی‌مانده سال باقی می‌گذارد که تقریبا ۷ درصد افزایش سالانه را نشان می‌دهد.

با این حال، اینکه آیا واقعا تقاضا وجود دارد یا خیر، بستگی به گام‌هایی دارد که چین در تلاش برای رسیدن به هدف رشد ۵.۵ درصدی خود برای سال ۲۰۲۲ انجام می‌دهد.

سیاست چین در برابر کووید صفر به این معنی است که دستیابی به این هدف بسیار دشوار خواهد بود.

چین قبلاً اقدامات محرکی را برای کمک به رشد اقتصادی اعلام کرده است که شامل افزایش هزینه‌های زیرساختی می‌شود. پروژه‌های زیرساختی عموما نیاز به مصرف فولاد دارند و بنابراین باید از تقاضای فولاد حمایت کنند.

این صنعت همچنین دارای مقدار قابل توجهی از موجودی‌های فولادی برای مصرف است. آخرین داده‌های انجمن آهن و فولاد چین نشان می‌دهد که موجودی انبارها در کارخانه‌های بزرگ فولاد به ۲۰.۵ میلیون تن رسیده است که تقریباً ۸۲ درصد از ابتدای سال و ۳۰.۸ درصد بیشتر از سال قبل است. موجودی‌های بالا بر قیمت‌های داخلی فولاد تأثیر گذاشته است.

بنابراین، صنعت باید این موجودی‌ها را به سطوح نرمال‌تری برساند تا بتوانیم شاهد بهبود معنی‌داری در حاشیه باشیم.

واردات سنگ‌آهن چین با تأخیر مواجه است

جای تعجب نیست که با تولید فولاد کمتر در چین، واردات سنگ‌آهن نیز در امسال تحت‌فشار بوده است.

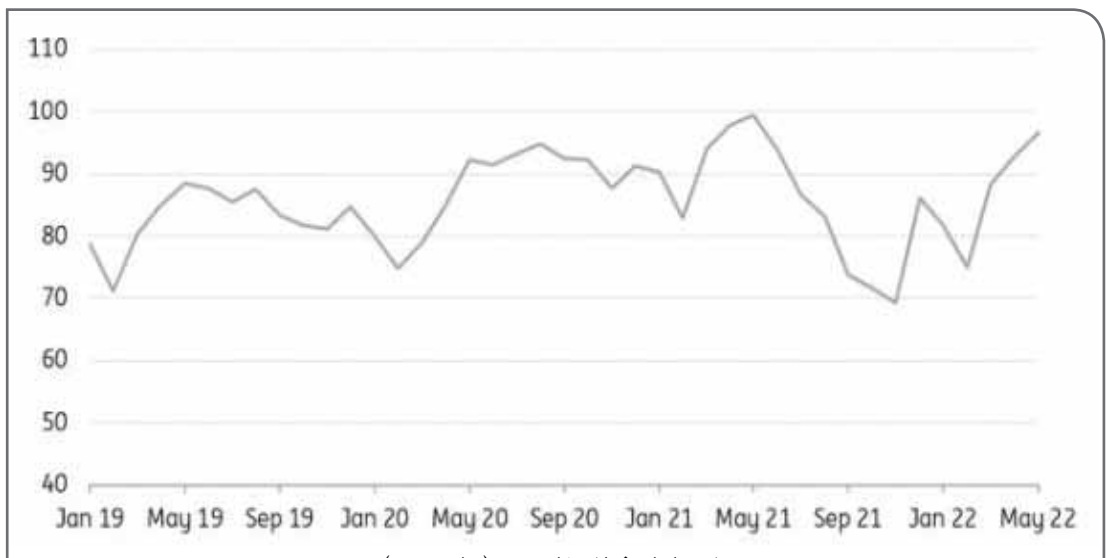
آخرین داده‌های تجاری نشان می‌دهد که واردات سنگ‌آهن چین در پنج ماه اول سال تقریبا ۴۴۷ میلیون تن بوده که حدود ۵ درصد نسبت به مدت مشابه سال قبل کاهش داشته است.

به طور طبیعی، اگر در نیمه دوم امسال در تولید فولاد، افزایشی وجود داشته باشد، انتظار می‌رود که تقاضای واردات سنگ‌آهن بیشتر شود. موجودی‌های بندری در چند ماه گذشته به میزان قابل توجهی کاهش یافته است.

آخرین داده‌های SteelHome نشان می‌دهد که موجودی سنگ‌آهن در بنادر چین در حدود ۱۲۴ میلیون تن است که در مقایسه با ۱۶۰ میلیون تن در اوایل امسال کاهش یافته است. موجودی سنگ‌آهن در پایین‌ترین سطح خود در یک سال اخیر و کمتر از میانگین پنج‌ساله نزدیک به ۱۳۰ میلیون تنی برای این مرحله از سال است.

با نگاهی به مبدأ واردات سنگ‌آهن چین، استرالیا همچنان بزرگترین منبع تأمین چین است و حدود ۶۹ درصد واردات سنگ‌آهن چین در ماه می‌از استرالیا بود.

در واقع، سهم استرالیا از کل واردات چین در ۲سال گذشته به میزان قابل‌توجهی افزایش یافته است. این نشان می‌دهد که صنعت سنگ‌آهن استرالیا تا حد زیادی تحت تأثیر بدتر شدن روابط سیاسی چین و استرالیا قرار نگرفته است. اگرچه، طبق گزارش‌ها، دولت چین به دنبال متمرکز کردن خرید سنگ‌آهن است، با این امید که به خریداران قدرت چانه‌زنی بیشتری با تولیدکنندگان در آینده بدهد.

تولید ماهانه فولاد خام چین (میلیون تن)

تولید فولاد در کل جهان امسال با مشکل مواجه شده است. آخرین داده‌های انجمن جهانی فولاد نشان می‌دهد که تولید فولاد جهان به‌جز چین در پنج ماه اول سال به حدود ۳۵۷ میلیون تن رسیده است که نسبت به مدت مشابه سال قبل کمی بیش از ۳ درصد کاهش داشته است.

کاهش تولید بیش از ۱۳ درصدی فولاد در منطقه CIS جای تعجب نیست که تا حد زیادی نتیجه جنگ روسیه و اوکراین است.

تولید اروپا نیز در امسال تحت‌فشار قرار گرفته است و قیمت‌های انرژی بالاتر منجر به کاهش تولید فولاد شده است. علاوه بر این، کاهش تقاضای پایین‌دستی، به‌ویژه از سوی صنعت خودرو، هم مؤثر بوده است.

اما تولید فولاد هند با موفقیت در حال رشد است در حالی که تولید در سایر نقاط جهان کاهش یافته است.

انجمن جهانی فولاد قبلا پیش‌بینی کرده بود که رشد تقاضای فولاد در امسال نسبتا ملایم خواهد بود و تنها ۰.۴ درصد رشد خواهد کرد.

■ کاهش نرخ سنگ‌آهن در بلندمدت

در حالی که ما انتظار داریم که نرخ سنگ‌آهن در نیمه دوم سال ۲۲ به دلیل انتظارات بهبود در چین حمایت شود، چشم‌انداز بلندمدت سنگ‌آهن نزولی است.

در سمت تقاضا، به نظر می‌رسد که چین به محدود کردن تولید فولاد خام ادامه می‌دهد و در عین حال به دنبال جایگزینی ظرفیت فولاد قدیمی‌تر با ظرفیت کوره قوس الکتریکی است تا به این کشور در رسیدن به اهداف کربن‌زدایی کمک کند.

رشد ظرفیت کوره قوس الکتریکی یک نگرانی برای چشم‌انداز میان‌مدت تا بلندمدت تقاضای سنگ‌آهن چین خواهد بود.

در مورد تصویر عرضه، باید همچنان شاهد افزایش عرضه از پروژه‌های جدید در استرالیا به همراه برزیل باشیم.

کاهش تقاضا از سوی چین، همراه با این رشد عرضه، نشان می‌دهد که قیمت‌ها باید در میان‌مدت تا بلندمدت روند کاهشی داشته باشند. درنتیجه نرخ سنگ‌آهن با عیار ۶۲ درصد به طور متوسط ۱۰۵ دلار امریکا در هر تن در سال ۲۰۲۳ و ۹۰ دلار امریکا در هر تن در سال ۲۰۲۴ خواهد بود.

انتصاب معاون جدید «خرید» فولاد خراسان

مدیرعامل شرکت مجتمع فولاد خراسان طی حکمی معاون خرید جدید این شرکت را منصوب کرد.

دکتر غفوری، در حکمی یونس مروی، مدیر کنونی حوزه مدیریت را به عنوان معاون خرید شرکت مجتمع فولاد خراسان منصوب کرد.

در متن حکم آمده است:

«نظر به تعهد و تجارب ارزشمند شما و به موجب این حکم به سمت «معاون خرید» منصوب می‌شوید تا با بهره‌گیری از ظرفیت‌های موجود، همفکری، مشارکت و با هماهنگی و همکاری سایر ارکان شرکت، زمینه تحقق چشم‌انداز فولاد خراسان را فراهم آورید».

غفوری برنامه‌ریزی و سازماندهی کلان فرآیند تامین در راستای تحقق اهداف استراتژیک شرکت، برنامه‌ریزی و ساماندهی اقلام استراتژیک، گلوگاهی، اهرمی و روتین و ارزیابی و تحلیل دوره‌ای آن را از وظایف معاون جدید خرید عنوان کرده و حفظ تامین‌کنندگان فعلی و جذب تامین‌کنندگان بالقوه، برنامه‌ریزی و سازماندهی خریدها بر بسترهای الکترونیکی با هدف شفاف‌سازی و ایجاد فضای برابر برای کلیه تامین‌کنند گان را از دیگر وظایف این حوزه حساس و کلیدی عنوان نمود.

تسریع در انعقاد و ابلاغ قراردادهای برنامه‌ریزی، سازماندهی و نظارت در پرداخت به موقع مطالبات، افزایش رضایت تامین‌کنندگان، بهینه‌سازی سیستم مکانیزه برنامه‌ریزی خرید، مدیریت کالا و خرید اقلام درخواستی و حذف گام‌های فاقد ارزش‌افزوده با هدف شفاف‌سازی و ایجاد فضای برابر برای تامین‌کنندگان در تسریع در تامین به موقع کالا از دیگر انتظارات مدیریت عالی شرکت از معاون جدید خرید عنوان شده است.

مهندس یونس مروی، با بیش از دو دهه سابقه خدمت در مجتمع فولاد خراسان، فارغ‌التحصیل دانشگاه صنعتی اصفهان است و سمت‌هایی همچون مدیریت مهندسی صنایع و فناوری اطلاعات و مدیریت حوزه مدیرعامل را در پیشینه کاری خود دارد.

روی خط خبر

تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت اقدام مناسبی است

رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی گفت: با توجه به شرایط فعلی معتقدم تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت اقدام مناسبی است که موجب تقویت مسئولیت‌پذیری و افزایش کیفیت عملکرد مسئولان ذی‌ربط خواهد شد.

به گزارش ایسنا، به تازگی سخنگوی دولت با اعلام خبر موافقت دولت با تشکیل وزارت بازرگانی گفت: ازجمله دلایل اعلام این موافقت تقویت و تجمیع ابزارهای نظارتی دولت بر بازار، کنترل موثرتر قیمت‌ها، تسهیل و رونق تجارت خارجی، سیاست‌گذاری واحد، چابکی در امور بازرگانی و حمایت جدی‌تر از مصرف‌کننده بود.

در گذشته تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت و همچنین تشکیل وزارت بازرگانی از سال ۹۶ تا ۹۸ سه مرتبه در مجلس شورای اسلامی در قالب لایحه و طرح مطرح و در هربار با مخالفت قاطع نمایندگان مجلس مواجه شد.

پس از مخالفت سه باره مجلس با تفکیک این وزارتخانه دولت دوازدهم برای چهارمین‌بار در سال‌های پایانی به میدان آمد تا این بار مجوز تاسیس وزارت بازرگانی را به دست خود مجلس و با طرح تاسیس وزارت تجارت و خدمات بازرگانی از نمایندگان خانه ملت دریافت کند اما باز هم با مخالفت مجلس و شورای نگهبان روبه‌رو شد.

به تازگی این مسئله در دولت سیزدهم مطرح و دولت برای تنظیم بازار به دنبال احیای وزارت بازرگانی است اما موافقان و مخالفان درباره تبعات تشکیل وزارت بازرگانی چه می‌گویند؟

حسن حسینی در گفت‌وگو با ایسنا در خصوص تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت اظهار کرد: باید توجه داشت موضوع تنها مربوط به تفکیک سازمان‌ها نیست بلکه افزایش قدرت و کاربرد این سازمان‌ها باید تحت بررسی قرار گیرد. در بسیاری از کشورهای موفق دنیا تنها چند سازمان محدود جهت اداره کردن امورات اجتماعی، اقتصادی و سیاسی فعالیت دارد اما قدرت و کاربرد این سازمان‌ها به قدری زیاد است که احتیاج به تعدد و افزایش هیچ ارگان دیگری نیست.

وی افزود: ایران نیز باید در حوزه مدیریت ادارات و سازمان‌ها از کشورهای موفق دنیا الگو گرفته و به کیفیت عملکرد هر سازمان بپردازد.

رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی تصریح کرد: امیدواریم با تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت افراد ماهر و متخصصی وارد کار شوند و شاهد افزایش کیفیت عملکرد هر سازمان و ارگانی باشیم.

دستگاه قضا به تعطیلی معدن منوجان ورود کند

امام جمعه جیرفت با بیان اینکه در شرایط کنونی تعطیلی معدن به صلاح نیست خواهان ورود دستگاه قضا، نهادهای امنیتی و دیگر مسئولان مربوطه در مسئله تعطیلی معدن کرومیت واقع در شهرستان منوجان شد.

به گزارش ایرنا تاکید حجت‌الاسلام میثم تارم درباره معدن کرومیت زیرنظر شرکت معادن فاریاب است که در شهرستان منوجان در جنوب کرمان واقع است و مالک بخش خصوصی آن از اول خردادماه امسال از آنجا که کارگران حاضر به امضای قراردادهای کوتاه‌مدت کار نشدند، تعطیلی معدن را اعلام کرد.

وضعیت کارگران در این معدن طی چند سال اخیر همواره خبرساز و کارگران معترض بوده اند؛ مدیران استان کرمان می‌گویند که تصمیم نهایی استان تلاش برای خلع ید معدن از بخش خصوصی کنونی است تا شرایط کار و زندگی یکهزار و ۲۰۰ کارگر آن شاید به شرایط عادی برگردد.

مدیران تعاون، کار و امور اجتماعی استان کرمان می‌گویند که اقدامات برای برقراری بیمه بیکاری کارگران این معدن درحال نهایی شدن است.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت جنوب استان کرمان نیز گفته است که فرآیندهای اداری مربوط به خلع ید این معدن انجام شده و به تهران ارسال شده زیرا تصمیم‌گیری در این زمینه با تهران (شورای‌عالی معادن) است.

معدنکاری در هرمزگان؛ چالش‌ها و فرصت‌ها

گروه معدن

عکس: روزگار معدن

سرزمین زیبا و هزار رنگ هرمزگان در کنار قابلیت‌های فراوان تجاری، گردشگری و اجتماعی، در حوزه منابع معدنی نیز جزو استان‌های نسبتا غنی کشور بوده و سهم قابل‌قبولی در میزان ذخایر معدنی شناسایی شده و درحال بهره‌برداری دارد.

تنوع زمین‌شناختی استان هرمزگان که دربردارنده زون‌های زاگرس چین‌خورده، مکران، سنندج-سیرجان و آمیزه‌های رنگین و گنبدهای نمکی است؛ باعث شده که این استان ظرفیت خوبی در مواد معدنی مختلف فلزی و غیرفلزی داشته باشد.

هرمزگان از نظر مقدار ذخیره و حجم بهره‌برداری در زمینه برخی مواد معدنی مثل سنگ گچ جزء مهم‌ترین مناطق کشور است و ازنظر مواد معدنی مثل کرومیت، سنگ نمک و منگنز جزء مناطق شاخص محسوب می‌شود.

طبق آخرین آمار منتشر شده، در سال ۱۳۹۸ تعداد معادن درحال بهره‌برداری استان هرمزگان بالغبر ۱۵۰ معدن بوده است که رتبه چهاردهم در بین استان‌های کشور را دارد (استان‌های خراسان رضوی و کرمان با ۴۹۹ و ۴۳۸ معدن در رتبه‌های اول و دوم و استان‌های البرز و ایلام با ۳۳ و ۳۴ معدن در رتبه‌های انتهایی حضور دارند).

ازنظر ارزش تولیدات معادن درحال بهره‌برداری، هرمزگان سهم نیم درصدی و رتبه هفدهم کشور را داراست (استان کرمان با ۵۹.۲ درصد و استان‌های ایلام و قزوین با ۰.۱ درصد در رتبه‌های اول و پایانی قرار دارند). تعداد شاغلین در معادن فعال استان نزدیک به ۲ هزار نفر است که سهم ۱.۸ درصدی از شاغلان این بخش در کشور را به خود اختصاص می‌دهد.

با توجه به جایگاه مهم استان هرمزگان در حوزه معدن، روز ملی صنعت و معدن را بهانه‌ای قرار دادیم تا به سراغ کارشناسان این حوزه رفته و پای شنیدن نظرات، انتقادات و دغدغه‌های‌شان بنشینیم.

سید محمد میرحسینی، پژوهشگر و فعال حوزه معدن استان هرمزگان در گفت‌وگو با ایسنا اظهار کرد: ازجمله فرصت‌ها و نقاط قوت مهمی که در استان هرمزگان در بخش معدن و صنایع معدنی وجود دارد می‌توان به مواردی از قبیل تنوع قابل قبول مواد معدنی به ویژه در زمینه مواد معدنی غیرفلزی، وجود گمرکات متعدد و تسهیلات حمل‌ونقل زمینی، دریایی و هوایی، وجود بندر شهید رجائی در استان به عنوان بزرگ‌ترین بندر کانتینری کشور و به طور کلی ظرفیت‌های مناسب بندری در سراسر استان، اشاره کرد.

وی ادامه داد: دسترسی ارزان به منابع سوخت فسیلی، هم‌جواری با بازار مصرف نسبتا بزرگ و قابل توجهی مانند شیخ‌نشین‌های عرب در جنوب خلیج‌فارس، منابع قابل توجه مالی در کشورهای عربی مجاور استان و امکان جذب سرمایه‌گذار، وجود صنایع فرآوری مواد معدنی در استان، دسترسی به دریا و امکان استفاده از آب‌شیرین کن‌ها، پایین بودن هزینه انتقال مواد معدنی به اسکله‌های صادراتی در مقایسه با سایر استان‌های کشور و وجود نیروی کار متخصص در علوم زمین و معدن در استان، از دیگر فرصت‌ها و نقاط قوت بخش معدن و صنایع معدنی در هرمزگان است.

این پژوهشگر و فعال حوزه معدن در هرمزگان تصریح کرد: از طرف دیگر تهدیدها و نقاط ضعف متعددی نیز در بخش معدن و صنایع معدنی استان و حتی کشور وجود دارد که برخی از مهم‌ترین آنها شامل اکتشاف و بهره‌برداری سنتی در اغلب محدوده‌های معدنی استان و عدم استفاده از تکنولوژی‌ها و روش‌های بروز و کارآمد، تجهیزات فرسوده و سنتی استخراج معادن و محدودیت در خرید فناوری، تجهیزات، قطعات یدکی و محدودیت تبادلات مالی با بانک‌های خارجی با توجه به تحریم‌های ناعادلانه، مداخلات مکرر و پرنوسان دولت در ایجاد محدودیت برای صادرات و تعیین نرخ عوارض صادرات در سال‌های اخیر است.

میرحسینی عنوان کرد: عدم عضویت ایران در WTO و دسترسی دشوار به اغلب بازارهای جهانی مواد معدنی، سهولت صادرات مواد معدنی فرآوری نشده که به خام فروشی مواد معدنی کمک می‌کند، نوسانات شدید نرخ مواد معدنی خام در منطقه و بازارهای آسیایی به عنوان بازار اصلی مواد معدنی استان و کشور و همچنین عدم ثبات و نوسانات نرخ ارز، محدودیت‌های زیاد و بعضا سلیقه‌ای و یکجانبه-نگرانه سازمان‌های مرتبط از قبیل منابع طبیعی و محیط‌زیست در صدور مجوزهای اکتشافی از دیگر تهدیدها و نقاط ضعف بخش معدن و صنایع معدنی استان هرمزگان است.

رفع نقطه ضعف‌های حوزه معدن در هرمزگان نیازمند وضع قوانین و اخذ تصمیمات مناسب در سطح کلان کشور و حمایت و تدبیر مدیران و مسئولان استانی است. وی ادامه داد: بهره‌برداری‌های غیراصولی و بدون توجه به توان اکولوژیکی محیط در برخی مناطق که سبب بروز مسائل زیست‌محیطی شده است، محدودیت منابع آب شیرین در استان، ادغام وزارتخانه‌ها و کمرنگ شدن توجهات به بخش معدن به دلیل گستردگی و اهمیت بخش تجارت در استان هرمزگان، کاهش بهره‌وری تجهیزات و افزایش استهلاک منابع به علت وضعیت آب و هوایی و آلایندگی منطقه، محدودیت در منابع مالی و قوانین و مقررات موجود جهت حمایت از بخش خصوصی از دیگر تهدیدها و نقاط ضعف بخش معدن و صنایع معدنی استان هرمزگان است.

این پژوهشگر و فعال حوزه معدن در هرمزگان از دیگر تهدیدها و نقاط ضعف بخش معدن و صنایع معدنی استان هرمزگان را به انحصار درآمدن بخش‌های زیادی از مناطق ظرفیت دار معدنی استان توسط سازمان‌های دولتی در قالب پهنه‌های اکتشافی و مطالعاتی، موانع و مشکلات در تأمین سوخت کافی ماشین‌آلات معدنی در مناطق دورافتاده به دلیل مسئله قاچاق سوخت و کمبود یا نبود اطلاعات ژئوفیزیک هوایی از بسیاری از مناطق استان و حتی تهیه نشدن نقشه‌های زمین‌شناسی با مقیاس مناسب در برخی مناطق استان دانست.

میرحسینی خاطرنشان کرد: بسیاری از این تهدیدها و نقاط ضعف در همه استان‌های کشور مطرح است و رفع آن نیازمند وضع قوانین و اخذ تصمیمات مناسب در سطح کلان کشور است، اما برخی از معضلات با حمایت و تدبیر مدیران و مسئولان استانی قابل‌رفع است.

چالش‌های معدنکاری در هرمزگان

مهدی روئین اهلی، رئیس خانه معدن هرمزگان نیز در گفت‌وگو با ایسنا در خصوص مهم‌ترین چالش‌های معدنکاری در استان اظهار کرد: چالش «معارضان محلی» از گذشته بخشی از ظرفیت معادن استان را درگیر کرده است و در این راستا اتخاذ سیاست و تصمیم درست و قانونی در جهت ایجاد امنیت سرمایه‌گذاری و حمایت از فعالان معدنی در مقابل افرادی که به نام مردم منافع شخصی خود را دنبال می‌کنند و با حمله به تجهیزات معدنی و نیروهای معدنکار و گاها به طور حمله مسلحانه هویت خود را به اثبات رسانده‌اند، لازم است.

وی افزود: چالش دیگر مسئله «حقوق عرفی» در سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری است که در مرحله‌ای که هنوز معدن به بهره‌برداری نرسیده است از فعال معدنی عددهای فضایی مطالبه می‌کنند و مانع از به نتیجه رسیدن معادن می‌شود. این امر ناشی از تفسیر نادرست قوانین مربوطه حوزه منابع طبیعی است و با انجام یک کار کارشناسی قابل اصلاح در استان است.

رئیس خانه معدن هرمزگان تصریح کرد: چالش دیگر این است که بهره‌برداران معادن و بهره‌برداران شن و ماسه رودخانه‌ای ما علاوه‌بر پرداخت حقوق دولتی به سازمان صمت باید در قالب حق انتفاع، مبالغی سنگین‌تر از حقوق دولتی را در قالب قراردادهای یک طرفه پرداخت کنند که این مسئله منجربه تعطیلی تعدادی از معادن قدیمی و مسبوق به سابقه و سرمایه‌گذاری شده در ۲ سال اخیر شده است به طوری که معادن واحدهای فرآوری شن و ماسه را از ایشان خلع ید کرده و به غیر واگذار کردند که در تاریخ مدیریت معدنی کشور و حتی دنیا بی‌سابقه است و نیاز به ورود جدی استاندار به موضوع و جبران مافات است.

فرصت‌های معدنکاری در هرمزگان

روئین با اشاره به فرصت‌های معدنکاری در هرمزگان، عنوان کرد: فرصت شاخص معدنکاری در استان هرمزگان نزدیکی به آب‌های خلیج همیشه فارس است که این فرصت هم در اثر نبود پایانه مکانیزه صادرات مواد معدنی در قالب اسکله‌های درافت بالا برای حضور کشتی‌های بالای ۱۰۰ هزار تن و تجهیزات بندری بارگیری کشتی با سرعت بارگیری بالا، کم اثر شده است.

وی ادامه داد: این درحالی است که بنادر کشور استرالیا کشتی‌های بالای ۴۰۰ هزار تن و بندر کشور کوچک و همسایه «عمان» کشتی‌های بالای ۱۴۰ هزار تن را سرویس می‌دهند. شایسته است ایجاد بندر اختصاصی برای صادرات مواد معدنی با جدیت در بندر بزرگ شهید رجایی دنبال شود، چراکه بندر شهید رجایی اساسا ماهیت کانتینری دارد.

رئیس خانه معدن هرمزگان دیگر فرصت معدنکاری در استان را خاک سرخ دانست و افزود: خاک سرخ یا اخرا یکی از انواع ۷۰ گانه مواد معدنی موجود در کشور ماست و ما در استان هرمزگان ذخایر خاک سرخ در جزیره مقاوم هرمز را داریم که متأسفانه به دلایل واهی چند سال است که این معدن تعطیل است و امیدواریم با همتی که در دوستی، استاندار هرمزگان می‌بینیم راهکاری برای برون‌رفت این معدن منحصر به فرد در جهان از مشکلات و شرایط فعلی دیده شود و مردم انقلابی و شهیدپرور جزیره هرمز از منافع آن بهره ببرند.

سهم بخش معدن در اشتغال هرمزگان

روئین در خصوص مهم‌ترین مواد معدنی که درحال‌حاضر در استان بهره‌برداری می‌شوند، عنوان کرد: ۲۱ نوع ماده معدنی در هرمزگان شناسایی شده که سنگ گچ، آهن، نمک، شن و ماسه، کرومیت و خاک سرخ از مهم‌ترین مواد معدنی در این استان است.

وی همچنین در مورد سهم تقریبی بخش معدن در اشتغال استان هرمزگان، بیان کرد: اگر اشتغال مستقیم قریب به ۳ هزارنفری را در بخش معدن استان هرمزگان بپذیریم از آن جهت که طبق بررسی کارشناسان به ازای هر شغل مستقیم در حوزه معدن ۱۷ شغل غیرمستقیم ایجاد می‌شود، می‌توان به یک عدد ۵۴ هزارنفری در اشتغال مستقیم و غیرمستقیم معادن در استان هرمزگان رسید. البته اگر اشتغال موجود در صنایع معدنی همچون فولاد و سیمان و... را به آن اضافه کنیم به دو برابر این عدد می‌رسیم.

میزان تعامل نهادهای دولتی با بخش خصوصی

رئیس خانه معدن هرمزگان در پاسخ به این سؤال که میزان تعامل نهادهای دولتی متولی با بخش خصوصی در حوزه معدنکاری را چگونه ارزیابی می‌کنید، اظهار کرد: رتبه سختی آغاز کار در ایران ۱۲۷ است که این رتبه بسیار بالا بوده و کارآفرینی در حوزه معدن را نیز سخت و ترسناک کرده است. اگر منظور از تعامل، ارتباط متقابل دوستانه و مبتنی بر احترام است که بنده در ابتدا به بخش دولتی و مجلس و بعد به بخش خصوصی نمره ۱۰۰ را می‌دهم.

روئین ادامه داد: اما اگر منظور از تعامل بین بخش دولتی و خصوصی این باشد که بخش دولتی به بخش خصوصی به چشم اسکناس نگاه نکند و همواره گروهی از کارشناسان خبره را به کار گیرند که چه طور می‌شود از بخش خصوصی بهره کشی کرد باز به دولت محترم خصوصاً وزارتخانه‌های صمت، جهاد کشاورزی، دارایی، نیرو و راه نمره ۱۰۰ و به بخش خصوصی از اینکه در این ارتباط یک سویه با سیلی صورت خود را سرخ نگهداری می‌کند نمره منفی ۱۰۰ می‌دهم.

وی بیان کرد: لازم است نگاه بخش دولتی و همچنین مجلس به بخش خصوصی که امروز ۹۷ درصد معادن کشور را مدیریت می‌کند، نگاه منصفانه‌تر و عادلانه‌تری باشد. چراکه درواقع بزرگ‌ترین و اصلی‌ترین منفعتی که معادن برای کشور خواهند داشت ایجاد اشتغال در نقاط مرزی، محروم و دورافتاده کشور و کمک به صادرات غیرنفتی و ارزآوری و همچنین تأمین خوراک صنایع معدنی متوسط و بزرگ داخلی است.

رئیس خانه معدن هرمزگان تصریح کرد: شایسته است دولت و مجلس با ارائه سوبسیدهای خاص به بخش معدن کشور در جهت تشویق بیشتر سرمایه‌گذاران پیش برود، نه اینکه یا در قالب لایحه بودجه سالیانه یا در قالب قانون معادن یا در قالب سیاست‌های سازمانی وزارتخانه‌های مختلف اقدام به اخذ عناوین متفاوت درآمدی از بخش خصوصی کند. وزارت امور اقتصادی و دارایی مالیات ۲۵ درصدی، وزارت صمت حقوق دولتی یا بهره مالکانه ۲۵ درصدی، وزارت جهاد کشاورزی حقوق عرفی نجومی، وزارت نیرو حق انتفاع تقریباً مساوی یا بالاتر از حقوق دولتی و وزارت راه (سازمان بنادر و دریانوردی) حقوق و عوارض بندری بر کشتی و کالا را از معدنکاران دریافت می‌کنند.

روئین ادامه داد: اگر منظور از تعامل این است که دولت و مجلس در تدوین قوانین، بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌ها پشت درهای بسته و شبانه و خلق‌الساعه اقدام نکند و یا اگر از بخش خصوصی در جلسات بررسی دعوت می‌کند یک دعوت فرمایشی و بدون حق رأی یا با حداقل رأی نباشد هم مطمئناً نیاز به تجدیدنظر در حوزه رفتاری سازمان‌های دولتی و مجلس با بخش خصوصی است؛ به طوری که درواقع حضور و نقش اصلی را به بخش خصوصی که مجاهدانه در خط مقدم جبهه نبرد اقتصادی قرار گرفته و سینه سپر کرده است، بدهند.

تأثیرات ادغام وزارتخانه‌های صنعت و معدن و بازرگانی

وی در ادامه با بیان اینکه ادغام دو وزارتخانه صنعت و معدن و بازرگانی طبق قراین موجود در سال ۱۳۹۰ برای پانزدهمین بار بعد از ادغام و انتزاع متعدد در طول هفت دهه گذشته بوده است، گفت: آنچه مشخص است ادغام، اهداف و طرفداران خودش را دارد و انتزاع نیز به همچنین و از سال ۱۳۹۰ تاکنون نیز چندین بار لایحه انتزاع مجدد دو وزارتخانه به مجلس رفته است که مصوب نشده است. رئیس خانه معدن هرمزگان عنوان کرد: طرفداران انتزاع بر این باورند که در صورت جدایی این وزارتخانه که تا قبل از دهه ۸۰ اساسا ۴ وزارتخانه بود (صنایع سبک، صنایع سنگین، معادن و فلزات و بازرگانی) باعث می‌شود تمامی امورات آن رشته کاری به‌صورت تخصصی پیگیری و مدیریت شود. طرفداران ادغام نیز کوچک‌سازی دولت و ارتقاء سطح خدمات را بهانه کردند اما به عقیده کارشناسان ادغام این ۲ وزارتخانه نه تنها موجب بهبود اوضاع نشد بلکه هرکدام از بخش‌های صنعت، معدن و تجارت عملا از یک وزارتخانه عظیم آن هم با برنامه‌ریزی قوی تخصصی و منسجم در حد یک معاونت کوچک تقلیل پیدا کرد. غافل از اینکه آنچه گمشده بخش دولتی ماست مدیریت صحیح بر منابع است و با این تغییرات ظاهری و شکلی کاری از پیش نمی‌توان برد.

تأثیر هزینه‌های حقوق عرفی و دولتی بر معدنکاری

روئین تصریح کرد: عناوین متنوع و متفاوت هزینه‌ای، مرتبت بر بخش معدن کشور است که سرمایه‌گذار معدنی باید بابت یک موضوع واحد که سهم و حق دولت از بابت معادن است به جای پرداخت هزینه صرفا در یک نقطه و حساب، به هر سازمان و وزارتخانه‌ای می‌رسد حق‌السهمی متفاوت بپردازد و متأسفانه بعضی از وزارتخانه‌های مربوطه نیز اشتهای خوب داشته و بعضا سیری‌ناپذیرند. مطمئنا این رویه و خصوصا افزایش تصاعدی و تا ۴ برابری نرخ حقوق دولتی از سال ۹۹ سرمایه‌گذاری در این بخش را فاقد جذابیت کرده و خواهد کرد.

وی افزود: در موضوع حقوق عرفی مربوط به وزارت جهاد کشاورزی نیز باید گفت که پرونده‌های زیادی از فعالان معدنی به خاطر این موضوع و عدم توان پرداخت عددهای نجومی تعیین شده معطل مانده و با وجود انجام فعالیت اکتشافی امکان اخذ پروانه بهره‌برداری معدن ندارند که شایسته است در استان هرمزگان نیز با درایت استاندار و رئیس سازمان‌های صمت و منابع طبیعی، تعیین تکلیف و ختم به خیر و نتیجه شود.

سختی‌های تأمین سوخت، آب و ماشین‌آلات معدنی

رئیس خانه معدن هرمزگان عنوان کرد: اینکه دولت باید بر نحوه مصرف و توزیع و پخش سوخت معادن (چون یک کالای سوبسیدی است) نظارت تمام و کمال داشته باشد، امری پذیرفته شده است اما باز هم معادن از چند متولی داشتن در این حوزه رنج می‌برند به طوری که سوخت موردنیاز معادن توسط کارشناسان خبره سازمان صمت مشخص می‌شود اما در ورود به شرکت پخش فرآورده‌های نفتی، شمشیر قاچاق سوخت بر آن وارد شده و عدد سوخت موردنیاز معادن را کاهش می‌دهند و گاهی معدنکار مجبور می‌شود به قاچاقچیان سوخت برای تأمین سوخت در جهت جلوگیری از توقف تولید خود متوسل شود که شایسته نیست.

روئین خاطرنشان کرد: ما پیشنهاد داشتیم و داریم که تصمیم‌گیری سوخت موردنیاز معادن از حالت فعلی خارج شده و تصمیم را در موضوع برعهده سازمان صنعت، معدن و تجارت گذاشته که کارشناسان آن سازمان به فعالیت یا عدم فعالیت یا سطح فعالیت معادن اشراف کامل دارند. در موضوع تأمین آب صنایع معدنی با توجه به اینکه نعمت دریا را در اختیار داریم و اقدامات و سرمایه‌گذاری‌های مفیدی در این حوزه در سال‌های اخیر صورت گرفته، امید است که مشکلات صنایع معدنی آب بر ما کمتر از گذشته باشد.

وی بیان کرد: در موضوع ماشین‌آلات معدنی هم اخیراً وزارت صمت مصوباتی برای ورود ماشین‌آلات معدنی دسته دوم صادر کرده که مفید است اما آگاه باشیم که این ماشین‌آلات دسته دوم ماشین‌آلاتی هستند که در کشورهای پیشرفته در جهت ایجاد بهره‌وری بالاتر از خط تولید معدنی خارج شده‌اند و مطمئناً استفاده از آنها ما را به نتیجه لازم نخواهد رساند هر چند که وضعیت ما را نسبت به فعل بهتر خواهد کرد. رئیس خانه معدن هرمزگان ادامه داد: در این مورد پیشنهاد داریم که نگاه دولت به ماشین‌آلات معدنی، نگاه به ماشین‌آلات سواری یا لوکس نباشد بلکه نگاه به یک ماشین و ابزار تولیدی باشد تا به نقطه‌ای برسیم که واردات ماشین‌آلات معدنی را به صفر برسانیم.

تأثیر ظرفیت تجاری و جغرافیایی در صادرات

روئین اظهار کرد: مطمئنا یکی از مزایای معادن استان هرمزگان نزدیکی به دریاست و وجود بندر بزرگ شهید رجایی، نزدیکی به دریا هزینه حمل زمینی مواد معدنی را جهت حضور در بنادر صادراتی را برای فعالان معدنی کاهش داده و رقابت را برای ایشان تسهیل می‌کند اما آنچه مهم است استفاده دقیق از نعمت خدادادی دریاست، چراکه وجود دریا و بندر خاصا خدمتی به معدنکاران نخواهد داشت، اگر زیرساخت‌های بندری در سطح زیرساخت‌های بندری کشورهای همسایه که در مواد معدنی صادراتی رقیب ما هستند، نباشد.

وی افزود: امروز در بندر کشور کوچک و همسایه عمان کشتی‌های تا ۱۴۰ هزار تنی بارگیری می‌شوند و سرعت بارگیری ۲۰ هزار تن در روز را دارند اما ما بندر خاص صادرات مواد معدنی و امکان پهلو گرفتن کشتی‌های بالاتر از ۷۰ هزار تن را نداریم و سرعت بارگیری کشتی فله در بندر بزرگ شهید رجایی به کمتر از ۸ هزار تن در روز می‌رسد که این موضوع باعث شده در طی سال گذشته معادن آهک ما در رقابت با کشور کوچک عمان از گردونه خارج شود و درحال‌حاضر نیز معادن گچ استان که آبروی بخش معدن استان هستند را درگیر کرده است.

رئیس خانه معدن هرمزگان ادامه داد: حمایت‌های خوبی در این مدت از سوی سازمان‌های محترم بنادر و صمت و استانداری داشته‌ایم اما نیاز به یک تحرک و جنب‌وجوش جدی‌تری در این زمینه است از آن جهت که صدای تعطیلی معادن گچ استان به گوش می‌رسد، صدایی که حداقل هزار و ۵۰۰ خانواده را سردرگم و خانه‌نشین خواهد کرد. از این رو ایجاد پایانه صادرات مواد معدنی در بندر شهید رجایی از اهم واجبات سرمایه‌گذاری در استان است که با وجود گذشت بیش از ۳ سال از کلنگ‌زنی آن حتی آغاز به‌کار نکرده است.

تأثیر تحریم‌ها بر رونق معادن

روئین عنوان کرد: تحریم تأثیر منفی و معناداری بر صادرات غیرنفتی و همچنین صادرات مواد معدنی کشور گذاشته است به دلیل عدم دسترسی یا دسترسی چند برابر نرخ اصلی به مواد اولیه، تجهیزات، ماشین‌آلات که در نهایت به افزایش بهای تمام شده تولید، کاهش سودآوری و کاهش قدرت رقابت‌پذیری بخش معدن منجر شده است.

وی با اشاره به اینکه در اثر تحریم بسیاری از کشورها واردات از ایران عزیز را ممنوع کرده‌اند، تصریح کرد: در صورت صادرات به آن کشورها توسط فعالان معدنی و صنایع معدنی ریسک بالایی بر تجارت ایشان حاکم است و چه‌بسا در یک فروش کل محموله ایشان ضبط شده و خسارت‌های سنگین و جبران‌ناپذیری ببینند. اما سؤال اینجاست که این خسارت در اثر وجود تحریم بوده و آیا دولت در محاسبات خود ریسک صادرکننده ایرانی را هم در نظر می‌گیرد و کمکی برای جبران این هزینه‌ها به صادرکننده معدنی انجام می‌دهد؟ جواب خیر است.

رئیس خانه معدن هرمزگان ادامه داد: متأسفانه همه بار برعهده تولیدکننده و صادرکننده معدنی است و این موضوع خواب و آسایش را از چشمان ایشان ربوده است. بر اثر تحریم کشتی‌های خارجی به علت هزینه‌های بالای ریسک که شرکت‌های بیمه دریایی برای حضور کشتی‌ها در آب‌های کشور ما وضع کرده‌اند، نمی‌توانند در بنادر ما حضور بیابند و درنتیجه هزینه‌های حمل دریایی ما را بالا برده و ماده معدنی ما را غیررقابتی ساخته است.

روئین عنوان کرد: تحریم وصول منابع مالی حاصل از صادرات را از یک مسیر شفاف و مشخص و دارای تضمین مانند LC (اعتبارات اسنادی) خارج کرده و ریسک وصول مطالبات نیز برای صادرکننده و تولیدکننده معادن وجود دارد. و خود بخوانید حدیث مفصل زین مجمل که تولیدکننده و صادرکننده معدنی باید با چند مانع دست و پنجه‌نرم کند و هفتخوان و بلکه ۷۰ خوان را بگذراند تا بتواند فروش موفقی انجام دهد.

وی خاطرنشان کرد: اما ما همواره تأثیر تحریم‌های داخلی را که همان قوانین و دستورالعمل‌های غیرکارشناسی شده و خلق‌الساعه است را کمتر از تحریم‌های خارجی نمی‌دانیم و اعتقاد داریم خلاف این رویه باید اتفاق بیفتد. در شرایطی که دنیا عرصه را بر فعال معدنی تنگ کرده مسئولان در داخل باید عرصه را باز کنند و سیاست‌های تشویقی و حمایتی در پیش گیرند و با سیاست‌های دوران جنگ پیش روند نه سیاست‌ها و قوانین دوران صلح؛ بنابر این تغییر رویه دولت و مجلس در سیاست‌گذاری‌های کلان مورد انتظار است.

روی خط خبر

قیمت آهن ۱۰ درصد کاهش یافت

نائب رئیس اتحادیه فروشندگان آهن اهواز از کاهش ۱۰ درصدی نرخ آهن در بازار خبرداد.

به گزارش ایسنا، رضا نادری درباره آخرین وضعیت بازار آهن در اهواز اظهار کرد: با توجه به تخفیف‌های زیادی که کشور روسیه به کشورهای دیگر ارائه می‌دهد، این موضوع سبب کاهش نرخ آهن در بازار جهانی شده است و در حال حاضر شاهد کاهش ۱۰ درصدی نرخ آهن در بازار هستیم.

وی افزود: با توجه به این مسئله صادرات آهن کشور نیز در حال کاهش بوده و حتی می توان گفت به صفر رسیده است. نائب رئیس اتحادیه فروشندگان آهن اهواز با اشاره به اینکه شایعه شده است تجار ایرانی در حال واردات آهن از روسیه هستند، تصریح کرد: بنده از واقعیت این موضوع اطلاعی ندارم اما شایعه شده است که تجار ایرانی ۵۰ هزار تن آهن از روسیه وارد کشور کرده‌اند و این مسئله بر روی نرخ آهن تاثیر گذاشته است. نادری با بیان اینکه در حال حاضر تقاضایی در بازار مصرف داخلی وجود ندارد، عنوان کرد: تعدادی از کارخانجات با استفاده از شیوه‌های مصنوعی مثل نبود برق، تلاش کردند که نرخ آهن را افزایش دهند که این تلاش‌ها تاکنون ناکارآمد بوده است.

وی با اشاره به وجود مشکلاتی در تولید داخل آهن، افزود: نرخ هر کیلوگرم آهن در حال حاضر ۱۸ هزار تومان است و احتمال می‌رود در روزهای آینده کاهش نرخ بیشتری نیز داشته باشد.

تفکیک بازرگانی از صنعت اقدامی تخصصی است

در حال حاضر وزارت صنعت، معدن و تجارت به یک وزارت گسترده با نام مخفف «صمت» در حال فعالیت است؛ اما اخیرا دولت نسبت به تفکیک وزارت صمت و تشکیل وزارت بازرگانی روی خوش نشان داد است. به دنبال این موضوع با یک کارشناس فولاد گفت‌وگو کردیم، حسین نایب درختان، مدیرعامل آذرفولاد صنعت و معدن را متمایز با بازرگانی دانست و گفت: باید به طور تخصصی به این مقولات پرداخت و تفکیک وزارتخانه‌ها می تواند اتفاق خوبی باشد.

حسین نایب درختان با اشاره به موافقت ضمنی دولت از تفکیک وزارتخانه‌ها در گفت‌وگو با فولادبان تصریح کرد: در اغلب کشورهای صنعتی، وزارت صنعت و معدن با بازرگانی و تجارت یکی نیستند؛ چرا که با مجموعه‌ای مواجه خواهیم شد که مسئولیت‌های متعدد و پراکنده‌ای دارد که گاهی رسیگی به آنها سخت و زمان‌بر خواهد شد. وی همچنین افزود: صنعت و معدن یک تخصص و بازرگانی تخصص مربوط به خود را دارد؛ نباید تولیدکننده و اقتصاددان با هم یکی شوند، البته که باید این ۲ وزارتخانه باید با هم در ارتباط باشند، اما هر وزارتخانه در حیطه تخصصی خود کار کند تا به این شکل تصمیم‌گیری‌ها کارشناسی شده تر پیش رود. مدیرعامل آذرفولاد در آخر تصریح کرد: به دلایل ذکر شده من موافق جداسازی این ۲ وزارتخانه و شکل‌گیری وزارت‌ها و تشکل‌های تخصصی‌تر هستم.

استفاده از انرژی‌های متعدد تولید را افزایش می‌دهد؟

یک کارشناس فولادی با اشاره به فرآیند تولید فولاد سبز در کشور گفت: ما پیش از این، در کوره بلندها از سنگ‌آهن و زغال‌سنگ و مازوت (ضایعات روغن) استفاده می کردیم که این برای محیط‌زیست مضر بود اما اکنون که در فرآیند تولید، از گاز استفاده می کنیم مشکل تاحدودی رفع شده و خط تولید فولاد در ایران اصولا سبز است.

به گزارش فولادبان، تقی بهرامی افزود: با این وجود، ناچاریم در آینده به سراغ استفاده از هیدروژن نیز برویم. با وضعیت فعلی و اکتفا به گاز و برق ما در تولید رشد چندانی نخواهیم کرد. به طور مثال کشور چین هم اکنون از ما سنگ‌آهن می خرد و تبدیل به فولاد می کند و با چند برابر قیمتی که از ما سنگ را خریداری کرده، به کشور ما برمی گرداند. وی ادامه داد: این مسائل برنامه‌ریزی دقیقی می خواهد و اگر از این قبیل انرژی‌ها به خوبی استفاده شود، افزایش تولید را مشاهده خواهیم کرد. قرار بود در سال ۱۴۰۰ تولید فولاد ما به ۵۵ میلیون تن برسد؛ ۱۵ میلیون تن صادرات و ۴۰ میلیون تن مصرف داخلی؛ این در حالی است که فرآیند تولید به شکل جدی هدف‌گذاری و برنامه‌ریزی نشده است و ما در سال ۱۴۰۱ نیز به این هدف نمی‌رسیم. بهرامی گفت: جایگزینی هیدروژن به کربن نیاز به تقویت سیستم دارد و تا سیستم هدفمند نداشته باشیم این موارد را نمی‌توان طرح‌ریزی و پیاده کرد.

ضعف زیرساخت‌ها، کار دست صنعت خاکستری داد

شفافیت سیمان رنگ باخت

تلاش برای تنظیم بازار سیمان و راهکارهای پیشنهادشده برای بازگشت ثبات و آرامش به این بازار، کارآیی لازم را ندارند. قوانین و مقررات مرتبط با تنظیم بازار به‌طور مرتب تغییر می‌کند که حکایت از نبود یک پشتوانه دقیق در طرح‌ریزی آنها دارد

مرضیه احقاقی

با شدت گرفتن التهاب در بازار سیمان و شکل‌گیری رقابت برای خرید این محصول ساختمانی در معاملات بورس کالا، ستاد مدیریت بازار کالاهای پایه، موادی را با هدف تنظیم بازار این محصول ساختمانی مصوب کرد.

این سیاست‌ها با هدف مدیریت تقاضا و عرضه سیمان در بورس کالا تبیین شده‌اند.

با این وجود، فعالان صنعت سیمان دخالت در روند عرضه و تقاضای این محصول را در بورس کالا اشتباه می‌دانند و تاکید دارند دخالت بیش از اندازه در روند عرضه و تقاضا منجر به برهم خوردن نظم بازار می‌شود.

علاوه بر این، با اجرایی شدن سیاست‌های موردبحث، کمبود سیمان در بازار افزایش خواهد یافت.

فعالان صنعت سیمان ضمن تاکید بر محدودیت در تامین برق صنایع، افت تولید را علت اصلی رشد قیمت این محصول عنوان می‌کنند.

با این وجود، تاکید دارند طبق توافق با وزارت نیرو مقرر شده برق موردنیاز برای تولید ماهانه ۵میلیون تن سیمان در اختیار صنایع قرار گیرد؛ درنتیجه چنانچه دولت و وزارت صنعت، معدن و تجارت از دخالت در این بازار بپرهیزند و تنظیم بازار را به بورس کالا محول کنند، در آینده نزدیک، چالش‌های حاکم بر این بخش برطرف خواهد شد.

مصوبات جلسه مدیریت بازار کالاهای پایه برای سیمان

براساس مصوبات بیست‌وششمین جلسه مدیریت بازار کالاهای پایه، مقرر شد تمامی کاربرانی که پس از ۱۵ خرداد اقدام به ثبت‌نام در سامانه جامع تجارت و درخواست کد نقش کرده‌اند، تا اطلاع ثانوی امکان خرید این محصول را از بورس کالا نداشته باشند.

در ادامه مقرر شد محدودیت درصد شفافیت در راستای امکان خرید کاربران از بورس کالا به‌صورت ۹۰ درصد شفافیت در بازه ۳ ماهه و ۷۵ درصد در بازه یک‌ماهه در نظر گرفته شود و درصدهای پایین‌تر از شاخص‌های اعلام شده، امکان خرید سیمان از بورس کالا را نداشته باشند.

در همین حال، فروشندگان سیمان موظف شدند حداکثر فاکتور فروش به خرده‌فروشان را برابر ۱۰۰ تن ارائه دهند و این خرده‌فروشان حتما کد نقش و کد فروش داشته باشند.

در ادامه حداکثر فاکتور فروش به مصرف‌کننده با کد ملی، ۱۰ تن اعلام شد.

میزان حداکثر موجودی انبار تولیدکنندگان نیز معادل ۳۰درصد خرید ماهانه اعلام شده است.

در ادامه برای مدیریت طرف تقاضا مقرر شد عرضه سیمان به‌صورت سلف ۴ ماهه انجام می‌شود و معاملات اعتباری نیز ممنوع هستند.

در واقع سیاست‌گذار انتظار دارد با اجرای سیاست‌های یادشده از خریدوفروش غیرواقعی سیمان در بورس کالا جلوگیری کند؛ در همین حال حداکثر سیمان تولیدشده در بورس کالا عرضه شود.

با این وجود، فعالان صنعت سیمان به تاثیر سیاست‌های یادشده آن‌قدرها هم مطمئن نیستند و اعتقاد دارند این راهکارها در نهایت نتیجه‌بخش نخواهند بود. در واقع تنها راهکار اصلی برای مقابله با این شرایط، افزایش تولید سیمان و مدیریت محدودیت برق است.

افزایش تولید، راهکار تنظیم بازار

عبدالرضا شیخان، دبیر انجمن کارفرمایان صنعت سیمان در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» اظهار کرد: تولید سیمان در کشور سابقه طولانی دارد. بازار خریدوفروش این محصول ساختمانی در کشور با فراز و نشیب‌های متعددی روبه‌رو بوده است. در شرایطی که میزان تولید این محصول کاهش می‌یابد، شاهد رشد بهای آن در بازار هستیم. در همین حال، با پیشی گرفتن عرضه بر تقاضا، تولیدکنندگان این محصول را با تخفیف در اختیار مصرف‌کننده قرار می‌دهند.

دبیر انجمن کارفرمایان صنعت سیمان افزود: با ورود سیمان به بورس کالا، روند درستی بر فرآیند خریدوفروش این محصول حاکم شد.

با این وجود در هفته‌های اخیر شاهد رشد بهای سیمان در معاملات بورس کالا و رقابت گسترده برای خرید این محصول بودیم. این التهاب، به‌دلیل انتشار خبر قطعی و محدودیت برق صنایع آغاز شد و در ادامه با گرم‌تر شدن هوا، تامین انرژی صنایع سیمان کشور با محدودیت روبه‌رو شد و درنتیجه التهاب در بازار خریدوفروش این محصول ادامه یافت؛ بنابراین سیاست‌گذاران در وزارت صنعت، معدن و تجارت با هدف تنظیم بازار سیمان اقدام به ارائه راهکارهایی با هدف تنظیم و مدیریت تولید و عرضه سیمان کرده‌اند. با این وجود به اعتقاد فعالان صنعت سیمان هر نوع دخالت در روند تنظیم بازار، نه‌تنها چالشی را رفع نمی‌کند، بلکه بر التهابات این بازار بیش از پیش می‌افزاید.

شیخان گفت: مکانیسم بورس کالا و تقابل میان عرضه و تقاضا در شرایطی شفاف، بهترین راهکار برای تنظیم بازار سیمان کشور است.

وی افزود: صنایع سیمان برای رفع این التهابات جلساتی را با وزیر نیرو برگزار کرد و مقرر شد ماهانه برق موردنیاز برای تولید ۵ میلیون تن سیمان در اختیار صنایع قرار گیرد. خوشبختانه از زمانی که مقررشده برق سیمانی‌ها مدیریت شود، شاهد بازگشت قیمت‌ها به روند نزولی بوده‌ایم و منتظر بازگشت تعادل به این بازار هستیم. در چنین شرایطی هر راهکاری که تعادل و آرامش حاکم بر بازار سیمان را بر هم بزند، اشتباه است.

این فعال صنعت سیمان گفت: در حال حاضر، سیمان با قیمت پایه به‌مراتب پایینی در مقایسه با هزینه تمام‌شده تولید آن در بورس کالا عرضه می‌شود، همین موضوع نیز چالش‌هایی را برای تولیدکنندگان ایجاد کرده است. همزمان انتقال این محصول به مناطقی در مسافت‌های طولانی، به‌صرفه نیست؛ بنابراین اصلاح قیمت این محصول، یکی از راهکارهای غلبه بر چنین مشکلات و محدودیت‌هایی است.

شیخان گفت: قیمت سیمان در مناطقی که میزان تولید این محصول در مقایسه با مصرف آن بالاتر است، به‌مراتب پایین‌تر برآورد می‌شود. چنانچه قیمت سیمان منطقی شود، امکانی برای حمل و انتقال آن به سایر مناطق با تقاضای بالاتر فراهم می‌شود و بدین‌ترتیب گامی مثبت در جهت تنظیم بازار این محصول ساختمانی برداشته خواهد شد.

وی افزود: توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که قیمت سیمان در مقایسه با سایر محصولات ساختمانی به‌مراتب پایین‌تر است و قیمت این محصول در شرایطی ثابت نگه داشته می‌شود که هزینه‌های تولید از سال گذشته تاکنون به‌مراتب افزایش یافته است؛ در نتیجه دخالت دولت مشکلی را برطرف نمی‌کند. در چنین بستری، اصرار سیاست‌گذاران به ارزان‌فروشی سیمان نیز بر بار مشکلات این صنایع می‌افزاید.

شیخان در ادامه و در زمینه تامین برق صنایع سیمان کشور در ماه‌های گرم امسال گفت: در سال جاری نیز شاهد محدودیت‌ها در روند تامین برق صنایع هستیم، با این وجود محدودیت‌های یادشده مدیریت‌شده هستند. همین موضوع به ارتقای شرایط تولید و تنظیم بازار سیمان در موقعیت کنونی کمک می‌کند. هرچند انتظار می‌رود سیاست‌گذاران با اجرای سیاست‌های نادرست مانع بهبود شرایط بازار نشوند.

سعی و خطا برای بازگشت از التهاب

حسین چهرگانی، مدیرعامل شرکت سیمان پیوند گلستان در گفت‌وگو با «روزگار معدن» اظهار کرد: تلاش برای تنظیم بازار سیمان و راهکارهای پیشنهادشده برای بازگشت ثبات و آرامش به این بازار، کارآیی لازم را ندارند. قوانین و مقررات مرتبط با تنظیم بازار به‌طور مرتب تغییر می‌کند که حکایت از نبود پشتوانه دقیق برای طرح‌ریزی آنها دارد.

چهرگانی گفت: برخی واحدهای فعال در صنعت سیمان، خریداران گسترده‌ای دارند و برخی دیگر از عاملان توزیع برای فروش محصولات خود استفاده می‌کنند؛ بنابراین با توجه به ابلاغیه جدید وزارت صنعت، معدن و تجارت و درخواست شفافیت هرچه بیشتر فروشندگان سیمان مبنی بر شفافیت بیشتر از یکه ماه برابر ۷۰ درصد و ۳ ماهه ۹۰ درصد، بخشی از خریداران در روند ثبت سفارشات خود با چالش روبه‌رو می‌شوند. همین موضوع به‌جای آنکه تاثیر مثبتی بر روند تنظیم بازار داشته باشد، بر کمبود سیمان در بازار می‌افزاید.

مدیرعامل شرکت سیمان پیوند گلستان افزود: به‌علاوه آنکه حجم خرید عاملان توزیع قابل‌توجه است؛ بنابراین بخشی از محصولات خریداری‌شده خود را در کارخانه دپو می‌کنند. به بیانی دیگر، سیمان خریداری‌شده توسط عاملان توزیع به‌صورت گردشی در کارخانه‌ها می‌ماند اما این موارد به‌منزله انبار کردن سیمان نیست.

سیمان محصولی پرحجم است و انبار کردن آن برای مدت‌زمان طولانی ممکن نیست. در همین حال، انبار کردن این محصول ساختمانی با توجه به حجم بالای آن مستلزم پرداخت هزینه انبارداری قابل‌توجهی است.

این فعال صنعت سیمان در ادامه با اشاره به مشکلات حمل‌ونقل سیمان اظهار کرد: همین مشکلات خود زمینه رسوب این محصول را در کارخانه‌ها فراهم می‌کند.

به‌عنوان مثال در حال حاضر در فصل کشاورزی هستیم و بسیاری از کامیون‌های حمل‌ونقل به انتقال محصولات کشاورزی اختصاص یافته‌اند و محصولات در کارخانه‌ها رسوب می‌کنند.

وی گفت: در چنین شرایطی، محدودیت‌هایی که برای خرید سیمان ایجاد می‌شود به کمبود هرچه بیشتر این محصول در بازار منتهی خواهد شد؛ یعنی راهکارهای تنظیم بازار، نه‌تنها نتیجه‌بخش نیستند، بلکه فشار مضاعفی به صنایع تحمیل می‌کند.

چهرگانی با اشاره به ابطال معاملات سیمان در بورس کالا طی هفته‌های اخیر، افزود: در طول یک سال اخیر، سیمان در بورس کالا معامله می‌شود اما در نهایت این معاملات به دلیل رقابت گسترده‌ای که روی خرید آن ایجاد می‌شود، باطل می‌شوند و این راهکار نه‌تنها نتیجه‌بخش نیست، بلکه به کمبود سیمان در بازار منتهی می‌شود.

این فعال صنعت سیمان اظهار کرد: برای ارزان شدن سیمان باید عرضه این محصول در بازار افزایش یابد اما روند ابطال معاملات خلاف این سیاست است.

در چنین شرایطی دست دلالان برای سوءاستفاده از شرایط بیشتر می‌شود. وی در ادامه با اشاره به محدودیت‌های کنونی در تامین برق صنایع، گفت: از نیمه خرداد تامین برق صنایع کشور با محدودیت روبه‌رو شده و انتظار می‌رود این محدودیت تا نیمه‌شهریور ادامه یابد.

در چنین بستری از میزان تولید صنایع سیمان کشور کاسته شده و بدین‌ترتیب میزان تقاضا برای خرید سیمان در مقایسه با عرضه این محصول، پیشی گرفته؛ درنتیجه رشد قیمت این محصول در سایه رقابت برای خرید آن طبیعی است.

با این وجود، برقراری تعامل میان وزارت نیرو با تولیدکنندگان و مدیریت محدودیت‌های یادشده به بهبود شرایط و تنظیم این بازار کمک خواهد کرد.

سخن پایانی

در طول هفته‌های گذشته شاهد پیشی‌گرفتن تقاضا بر عرضه سیمان در بورس کالا بوده‌ایم، به‌نحوی که رقابت گسترده‌ای برای خرید این محصول ساختمانی در رینگ معاملاتی بورس کالا شکل گرفته است.

همزمان سیمان در بازار آزاد با بهای به‌مراتب بالاتری خریدوفروش می‌شود. کمبود تولید سیمان به‌دلیل محدودیت در تامین برق صنایع از مهم‌ترین دلایل تنش و التهاب در بازار است. همزمان دلالان و واسطه‌ها نیز از این فرصت برای کسب سود بیشتر استفاده می‌کنند. در نتیجه مدیرکل دفتر صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت اقدام به ابلاغ بخشنامه‌ای با هدف تنظیم بازار سیمان کرده و در این بخشنامه تلاش‌شده روند عرضه و تقاضا برای سیمان مدیریت شود.

با این وجود، به اعتقاد فعالان صنعت سیمان موارد مطرح‌شده از سوی مسئولان نه‌تنها نتیجه‌بخش نیستند، بلکه تنظیم بازار این محصول ساختمانی را با چالش‌های به‌مراتب دشوارتری روبه‌رو می‌کنند. این صنعتگران با اشاره به وعده وزارت نیرو مبنی بر تامین برق صنایع سیمان کشور برای تولید ماهانه ۵ میلیون تن محصول، تاکید دارند چنانچه این وعده محقق شود، بخشی از التهابات برطرف خواهد شد.

کاهش ریسک سرمایه‌گذاری در شرکت‌های دانش‌بنیان فولادی

مدیر بومی‌سازی و توسعه تکنولوژی انجمن فولاد ایران از ایجاد و راه‌اندازی صندوق پژوهش و فناوری فولاد در روزهای آینده خبر داد و گفت: با تاسیس این صندوق ریسک ناشی از سرمایه‌گذاری در شرکت‌های دانش‌بنیان تا حد مطلوبی کاهش می‌یابد.

به گزارش ایراسین، بهروز اسماعیلی درباره اهمیت شرکت‌های دانش‌بنیان و نگاه دستگاه‌های مسئول به آنها گفت: شرکت‌های دانش‌بنیان در وضعیت کنونی کشور می‌توانند در بخش مختلف صنعت کمک‌کننده باشند. حوزه معادن و صنایع معدنی، یکی از بخش‌های است که این شرکت‌ها می‌توانند در آن فعالیت کنند و در رفع نیازمندی‌های آن کمک کنند.

وی افزود: توجه به شرکت‌های دانش‌بنیان، به صورت خاص از سال ۹۷ در دستورکار انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران، به صورت جدی قرار گرفت. در این مسیر سازمان ایمیدرو و معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری، با انجمن تولیدکنندگان فولاد همکاری داشتند و حمایت‌های خوبی نیز انجام دادند. تبلور این همکاری نیز در نخستین جشنواره و نمایشگاه ملی فولاد ایران در دی ماه سال ۱۳۹۷ دیده شد.

حضور گسترده استارت‌آپ‌ها در نمایشگاه، ارائه توانمندی‌ها و ارتباط‌گیری خوب آنها با زنجیره آهن و فولاد و شناسایی نیازمندی‌های زنجیره، حاصل این تلاش‌ها است.

خوشبختانه در سال‌های بعد هم این روند ادامه داشت. انشالله با حمایت معاونت علمی و فناوری و ایمیدور، این شرکت‌ها درجشنواره و نمایشگاه ملی فولاد ایران در ۱۴۰۱ هم حضورفعال خواهند داشت.

مدیر بومی‌سازی و توسعه تکنولوژی وعده رسیدن خبرهای خوبی را برای شرکت‌های دانش‌بنیان داد و گفت: ایجاد و راه‌اندازی صندوق پژوهش و فناوری فولاد می‌تواند اتفاقات خوبی را برای استارت‌آپ‌ها رقم زند.

این صندوق ریسک ناشی از سرمایه‌گذاری با شرکت‌های دانش‌بنیان را تا حد مطلوبی کاهش دهد. این پروژه درحال‌حاضر در دستور کار صندوق شکوفایی و نوآوری معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری قرار دارد.

سازمان ایمیدرو هم به روند این پروژه کمک می‌کند. صندوق پژوهش و فناوری فولاد با ۱۰۰ میلیارد تومان اعتبار با مشارکت ایمیدرو و شرکت‌های زنجیره فولاد تشکیل می‌شود. اسماعیلی در رویداد دایان که با ابتکار ایمینو، در معاونت علمی و فناوری تشکیل شده بود گفت: رفع نیازهای فناورانه شرکت‌های زنجیره آهن و فولاد همواره مورد توجه انجمن تولیدکنندگان فولاد بوده‌است. در همین زمینه، یک سامانه فراگیر با حمایت ایمیدرو، بهمرسانی توانمندی‌ها و نیازها توسط انجمن و شرکت ایریسا با نام تجاری «کارلینک» ایجاد شده است که زمینه حضور شرکت‌های دانش‌بنیان نیز در آن برنامه‌ریزی و فراهم شده است. حوزه فعالیت این سامانه توسعه کسب و کار، اطلاع رسانی و بهمرسانی توانمندی‌های سازندگان داخلی، شرکت‌های دانش‌بنیان با نیازها و فرصت‌های شرکت‌های زنجیره آهن و فولاد و سپس کل صنایع کشور است.

روزگار معدن

شنبه ● ۲۵ تیر ۱۴۰۱ ● ۱۶ ذی‌الحجه ۱۴۴۳ ● ۱۶ژوئیه ۲۰۲۲ ● سال پنجم ● شماره ۸۷۹

صاحب امتیاز:
موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل
مدیر مسئول و سردبیر:
ناصر بزرگمهر
مدیر فنی و هنری: مهدی نجفی
نمایندگی دفتر اروپا: چکاوک بزرگمهر

آدرس: تهران- میدان هفتم تیر- خیابان قائم مقام فراهانی- پلاک ۷۴
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰ - پیامک: ۳۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵

چاپ: انتخاب رسانه

www.Madandaily.com
www.instagram.com/Madandaily
www.twitter.com/Madandaily
www.t.me/Madandaily
E-mail:info@madandaily.com
tozi.smtnews@gmail.com

روی خط خبر

بورس تهران میزبان بزرگان دانش‌بنیان

معاون نظارت بر بازار بورس تهران گفت: بورس تهران در راستای دیجیتالی شدن اقتصاد کشور و بهره‌مندی از حضور شرکت‌های دانش‌بنیان، همایش «شرکت‌های دانش‌بنیان، بازار سرمایه، دورنمای آینده» را در تاریخ ۲۲ تیرماه ۱۴۰۱ مقارن با روز فناوری اطلاعات برگزار می‌کند.

به گزارش روابط عمومی و امور بین‌الملل بورس تهران، محمدرضا شاه‌نظری با بیان اینکه بورس اوراق بهادار تهران ظرفیت پذیرش شرکت‌های حوزه دانش‌بنیان و صنایع فناوری اطلاعات و ارتباطات را دارد و از پذیرش سهام این دسته از شرکت‌ها استقبال می‌کند، افزود: حضور این شرکت‌ها در بورس منجر به بزرگ شدن و عمق بخشی به بازار سرمایه می‌شود. وی بر جایگاه شرکت‌های صنایع فناوری اطلاعات و ارتباطات در کشورهای پیشرو در این حوزه اشاره کرد و اظهار کرد: امروز بسیاری از شرکت‌های بزرگ بازار سهام در کشورهای توسعه یافته، از صنایع فناوری اطلاعات و ارتباطات هستند، به‌طوری که در برخی از کشورهای پیشرو در این حوزه، سهم این صنایع بالغ بر ۳۰ درصد از کل ارزش بازار آنهاست. همچنین سهم این صنایع پس از بحران سال ۲۰۰۸-۲۰۰۷ بیشتر شده است. شاه‌نظری علاوه بر اهمیت پذیرش شرکت‌های دانش‌بنیان در بورس، همکاری با شرکت‌های فعال در حوزه فناوری اطلاعات در بورس تهران را سبب توسعه سیستم‌های نظارتی عنوان و خاطرنشان کرد: همکاری با شرکت‌های فعال در حوزه فناوری اطلاعات به بهبود سامانه‌های نظارتی منجر می‌شود و در سال‌های اخیر نیز شاهد تحولات مناسبی در این حوزه بوده‌ایم. معاون نظارت بر بازار مزیت همکاری با شرکت‌های فعال در حوزه فناوری اطلاعات را کمک به دیجیتالی شدن بورس تهران اظهار کرد و گفت: بورس تهران در راستای دیجیتالی شدن با همکاری و تعامل با شرکت‌های فناوری اطلاعات اقدام به راه‌اندازی سامانه سنجش (سامانه نظارتی جامع شرکت بورس) کرده است، به‌طوری که با بهره‌مندی از سامانه سنجش و ارتباط آن با سایر سامانه‌ها، ضمن ارسال بیش از ۱۲۰۰ هشدار نظارتی به کارگزاران، نظارت هوشمند در این حوزه را آغاز کرده است. همچنین در راستای بهبود مستمر سامانه‌های نظارتی، بورس تهران از تعامل با شرکت‌های دانش‌بنیان در حوزه نظارت هوشمند استقبال می‌کند.

ضرورت تسریع در انتشار صورت‌های مالی میان‌دوره‌ای ۳ ماهه

مدیر نظارت بر ناشران سازمان بورس و اوراق بهادار در نامه‌ای به اعضای هیأت مدیره و مدیران عامل ناشران بورسی و فرابورسی، بر لزوم تسریع در انتشار اطلاعات و صورت‌های مالی میان دوره‌ای سه ماهه تاکید کرد.

به گزارش ایرنا، محسن انصاری مهیاری با اشاره به نزدیک شدن اتمام مهلت انتشار صورت‌های مالی میان دوره‌ای منتهی به ۳۱ خرداد ۱۴۰۱ که مطابق با بند (۳) ماده (۷) دستورالعمل اجرایی افشای اطلاعات حداکثر ۳۰ روز پس از پایان مقطع میان دوره‌ای است، اظهار کرد: با هدف بهبود فرآیندهای اطلاع‌رسانی و همچنین جلوگیری از درز اطلاعات نهانی، اعضای هیات مدیره و مدیران عامل ناشران بورسی و فرابورسی نسبت به انتشار این اطلاعات هر چه سریع‌تر اقدام کنند. وی با تاکید بر اینکه اطلاعات شرکت‌ها به محض تهیه باید بلافاصله افشا و منتشر شود، تصریح کرد: زمان‌بندی اعلام شده در دستورالعمل افشا، حداکثر مهلت ارائه صورت‌های مالی میان دوره‌ای طبق مقررات سازمان بورس و اوراق بهادار است. انصاری مهیاری اعلام کرد: بدیهی است چنانچه اطلاعات شرکت‌ها بلافاصله پس از تهیه و براساس زمان‌بندی اعلام شده افشا و منتشر نشود، از مصادیق اطلاعات نهانی به شمار خواهد رفت. این مدیر ارشد سازمان بورس خاطرنشان کرد: ارائه به موقع اطلاعات و صورت‌های مالی شرکت‌ها مطابق با زمان‌بندی تعیین شده در دستورالعمل افشای اطلاعات، یکی از معیارهای اصلی در محاسبات امتیازات رتبه‌بندی ناشران محسوب می‌شود.

تامین مالی از بازار سرمایه شفاف و قابل نظارت است

یک کارشناس بازار سرمایه گفت: پرداخت تسهیلات از سوی بانک‌ها با نظارت همگانی همراه نیست و ابزاری هم برای این کار وجود ندارد اما در روش تامین مالی از بازار سرمایه شفافیت می‌تواند ابزاری برای نظارت بر روند تامین مالی باشد. عارف علی قلی‌پور در گفت‌وگو با ایرنا درباره مزیت‌های تامین مالی استارتاپ‌ها از بازار سرمایه و تاثیر آن بر شفافیت این روش بر اراده تسهیلات از سوی بانک‌ها و نهادهای مالی دیگر اظهار کرد: اصولا شفافیت به عنوان ساختار بازار سرمایه تلقی می‌شود اما باید پرسید این شفافیت دارای بازدارندگی است یا نه؟ چرا که در برخی محل‌ها بازدارنده است. وی ادامه داد: حتی اگر قوانین و مقررات منجر به ایجاد بازدارندگی در برخی از مواقع نشود، شفافیت این فضا را ایجاد می‌کند که ذینفعان متعددی درباره حوادث رخ داده اطلاعات داشته باشند. علی قلی‌پور ادامه داد: زمانی که بانک‌ها اقدام به پرداخت تسهیلات می‌کنند؛ هیچ گونه ابزار نظارت عمومی برای آن وجود ندارد اما شفافیت بازار سرمایه کمک می‌کند تا یک نظارت عمومی و همگانی در طرح‌های تامین مالی رخ دهد. وی با تاکید بر اینکه بسیاری از این ابزارهای بازار سرمایه باعث می‌شود تا افراد گزینه‌های متعددی را برای سرمایه‌گذاری نسبت به بیرون از این محیط داشته باشند، گفت: وقتی فردی وارد فضای IPO، مشارکت با مردم در طرح‌های تامین مالی جمعی یا صندوق‌های خصوصی می‌شود؛ امکان مذاکره با افراد متعددی برای او فراهم می‌شود و این نهادسازی و ابزارسازی در بازار سرمایه زمینه ساز وجود مزیت‌ها برای کسب و کار ها می‌شود. این کارشناس بازار سرمایه تصریح کرد: بازار سرمایه قدرتی ایجاد می‌کند تا فردی که به دنبال ایجاد یک برند اجتماعی یا یک نام تجاری محبوب در بین مردم است خیلی بلندتر و سریع‌تر بتواند این کار را انجام دهد و با جذب سرمایه‌هایی که از این طریق اتفاق می‌افتد؛ شناخت نسبت به این کسب و کار بیشتر شود. وی گفت: در حقیقت در کنار اینکه بازار سرمایه فضایی برای تامین مالی استارتاپ‌ها و دانش‌بنیان‌ها فراهم می‌کند، محفلی هم برای معرفی شرکت‌ها خواهد بود. علی قلی‌پور با بیان اینکه تامین مالی بازار سرمایه، یک تامین مالی پایدار و بلندمدت است و فقط برای یکبار تامین مالی نمی‌کند، افزود: شخصی که برای یکبار در بازار سرمایه اقدام به تامین مالی می‌کند در مراحل بعدی تامین مالی هم می‌تواند از این ابزار بهره بگیرد. این کارشناس بازار سرمایه اضافه کرد: مزیت این روش نسبت به بانک این است که بسیاری از بانک‌ها در قالب تسهیلات فضای جریان نقد مداوم خروجی برای کسب و کار دارد؛ در حالی که استارت آپ‌ها نمی‌توانند جریان نقد خروجی مداوم و منظم داشته

پول‌های پارک شده به بورس بازمی‌گردد؟

عکس: آیدا فریدی

گروه معدن

حال ناخوش بورس و فضای رکودی حاکم بر بازار سهام در حالی با کوچ نقدینگی پارک‌شده از این بازار به دیگر بازارهای موازی سرمایه‌گذاری، تشدید شده و بی‌شباهت به بیمار درحال اغما نبود که در روزهای اخیر، بهبود نسبی شرایط را شاهد هستیم. البته همچنان راهی طولانی برای بازگشت به دوران طلایی این بازار باقی است، اما چرخش شرایط به گونه‌ای است که به نظر می‌رسد امیدی به بازگشت بازار به مدار مثبت در میان سرمایه‌گذاران ایجاد شده است.

به گزارش صدای بورس، این روزها به دنبال انتظارات تورمی ایجادشده در فضای اقتصادی کشور، شاهد توقف رکوردشکنی بازار سهام در فضای منفی هستیم؛ امری که می‌تواند نویدبخش بازگشت مجدد نقدینگی به بورس باشد. اما سؤال اصلی این است که نوسان مثبت بورس تداوم خواهد داشت؟ خروج اخیر پول از بازار سرمایه به چه دلیل بوده و حال نقدینگی مجدد مسیر این بازار را در پیش خواهد گرفت؟

حال ناخوش بورس و فضای رکودی حاکم بر بازار سهام در حالی با کوچ نقدینگی پارک‌شده از این بازار به دیگر بازارهای موازی سرمایه‌گذاری، تشدید شده و بی‌شباهت به بیمار درحال اغما نبود که در روزهای اخیر، بهبود نسبی شرایط را شاهد هستیم. البته همچنان راهی طولانی برای بازگشت به دوران طلایی این بازار باقی است، اما چرخش شرایط به گونه‌ای است که به نظر می‌رسد امیدی به بازگشت بازار به مدار مثبت در میان سرمایه‌گذاران ایجاد شده است. بررسی دقیق رفتار بازار سهام در این روزها نشان از آن دارد که به دنبال ناامیدی بازارها از احیای برجام، جهش قابل توجه نرخ دلار و بازگشت بورس به مسیر صعودی شکل گرفته است. به نظر می‌رسد سرمایه‌گذاران و معامله‌گران بورسی که تا مدت‌ها قبل برای سپردن سرمایه‌های خود به بازار سهام مردد بودند، حالا به آینده این بازار امیدوار شده‌اند و شاید این مرتبه بازدهی ازدست‌رفته بازار سهام جبران شود و نقدینگی مجدد به بورس بازگردد. البته ناگفته نماند بررسی‌ها نشان از آن دارد که بازار سرمایه همچنان از منظر کسب بازدهی از دیگر بازارهای موازی سرمایه‌گذاری عقب مانده است. به طوری که بازدهی بورس (از ابتدای امسال تا ۲۴ خردادماه) به بیش از ۱۵ درصد رسیده، این در حالی است که بازارهای رقیب حتی تا ۳۰ درصد بازدهی نیز نصیب سهامداران کرده‌اند. در همین راستا شاهد کوچ نقدینگی از بازار سهام به دیگر بازارهای سرمایه‌گذاری موازی نیز بوده‌ایم. بر این اساس در مدت یادشده نقدینگی پارک‌شده توسط سهامداران خرد نیز مسیر خروج از بورس را در پیش گرفت. به طوری که از ۵۳ روز کاری، تنها ۱۹ روز سهامداران حقیقی خریدار بودند و در مابقی روزها به فروش سهام خود اقدام کردند. در نهایت نیز خالص فروش این گروه از سهامداران به حدود ۷ هزار میلیارد تومان رسید. البته همان‌گونه که عنوان شد چند روزی است که شاهد بهبود نسبی فضای بازار هستیم؛ به طوری که نه‌تنها روند منفی حرکتی شاخص کل بورس که پس از ورود موقت به محدوده ۱/۶ میلیون واحدی رخ داده بود، سرانجام متوقف شد و رشد نماگر اصلی بورس تا محدوده یک میلیون و ۶۰۰ هزار واحد صورت گرفت، بلکه در معاملات روز دوشنبه ۲۳ خردادماه، بیشترین رشد روزانه شاخص کل بورس در شش ماه اخیر رقم خورد و دماسنج اصلی تالار شیشه‌ای، رشد بیش از ۵.۲ درصدی را تجربه کرد.

کم‌واکنشی یا بی‌واکنشی؛ مسئله این است

نگاهی دقیق‌تر به معاملات روز گذشته و بررسی وضعیت بازار سهام از ابتدای امسال تاکنون نشان از آن دارد که با چشم‌پوشی از داده‌ستدهای چند روز اخیر، بازار سهام در وضعیت چندان مناسبی قرار نداشته است. به طوری که در بیشتر روزهای معاملاتی شاهد فروش سهم از سوی سهامداران خرد بوده‌ایم. آمارها نشان از آن دارد که ۶۴ درصد از معاملات صورت‌گرفته توسط حقیقی‌ها از ابتدای امسال تاکنون، در سمت عرضه سهام بوده و خروج نقدینگی از پرتفوی این گروه از سهامداران صورت گرفته است. تا جایی که تضعیف بنیه حقیقی‌ها و خروج بخشی از سرمایه آنها از این بازار حاکی از آن است که بازار سهام توان خود را برای صعود قدرتمند از دست داده بود. این‌طور که به نظر می‌رسد افزای ش ریسک‌های سیاسی در کنار هیجانات منفی سهامداران در داده‌وستدهای روزانه کار را به جایی رسانده که شاهد خروج هرچه بیشتر پول حقیقی از بازار سرمایه به سوی بازارهای موازی بودیم. اما شاید در همین بازه سه‌ماهه نخست سال، اتفاقات بسیار زیاد و تأثیرگذار بر اقتصاد کشور، چه در ابعاد داخلی و چه در سیاست خارجی و بازارهای جهانی رخ داده که می‌توانست بازار سرمایه را نیز تحت‌تأثیر قرار دهد و به فضای متعادل‌تری سوق دهد، اما متأسفانه بورس به تمامی موارد بی‌واکنشی نشان داد و چندان به مدار مثبت بازنگشت. البته در این میان باید توجه داشت که برخی معامله‌گران بورسی نیز با توجه به اتفاقات تلخ مرداد ۹۹ دیگر حاضر نیستند به هر قیمتی در این بازار بمانند. این ذهنیت منفی بارها سرمایه‌گذاران را به سمت درهای خروج هدایت کرده است. به عبارت دقیق‌تر تهدیدهای متعددی بر بازار سرمایه تحمیل شده که بی‌اعتمادی در سرمایه‌گذاران را تشدید کرده است؛ مذاکرات هسته‌ای تقریبا به بن‌بست رسیده، بنابراین ریسک سیاسی را در کشور بالا برده است. در این زمینه متأسفانه اظهارات دیپلمات‌ها و سیاست‌گذاران امیدوارکننده نیست که این مهم می‌تواند وضعیت مذاکرات برجامی را پیچیده‌تر کند. این ریسک سیستماتیک در کلیت بازار حاکم است. در صنایع مختلف نیز تصمیمات غیرکارشناسی زیادی به چشم می‌خورد که عدم حمایت از صنایع را به‌وضوح نشان می‌دهد؛ وضع عوارض صادراتی در برهه‌ای از زمان و حذف آن پس از دو ماه، برنامه برای عرضه خودرو در بورس کالا و منتفی شدن آن در دقیقه آخر، زمزمه‌های پیرامون افزایش نرخ بهره و نگرانی از قطع برق صنایع در فصل تابستان از جمله موارد مهمی است که روند صعودی بورس را با چالش همراه کرده است. دیگر موضوع مهم و تأثیرگذار بر روند بازار را می‌توان از ناحیه صدور قطعنامه آژانس بین‌المللی انرژی اتمی علیه ایران ارزیابی کرد؛ این قطعنامه چهارشنبه شب ۱۸ خردادماه به تصویب رسید و پیش از تصویب آن نیز تا حدودی بازار سهام به این اجماع جهانی واکنش نشان داده بود. ریزش نرخ سهام و خروج سرمایه از بخش مولد را می‌توان واکنش اولیه سهامداران بازار سرمایه در پی افزایش ریسک‌های سیستماتیک برشمرد. ایجاد محدودیت در فعالیت دوربین‌های آژانس بین‌المللی انرژی اتمی اقدام متقابل ایران در واکنش به قطعنامه صادره بود. به نظر می‌رسد بروز چنین اتفاقاتی از سوی آژانس تا حدودی دستیابی به برجام را میان تهران و آژانس کم‌رنگ کرده است. در سمت دیگر نیز نظر به وضعیت و شرایط بازارهای جهانی قرار داد؛ به نظر می‌رسد وضعیت نامناسب بازارهای جهانی که نشئت‌گرفته از سیاست‌های اخیر فدرال‌رزرو امریکا و شرایط اقتصادی در جهان است، عامل مهمی در جهت خروج سرمایه از بخش مولد اقتصاد به‌خصوص بازار سرمایه باشد. از سوی دیگر فعالان اقتصادی بر این باورند که تهدید صنایع غذایی و انرژی به واسطه جنگ میان روسیه و اوکراین همانند سایه سنگین بازارهای مالی را احاطه کرده است، بنابراین در چنین شرایطی سرمایه‌گذاری در بورس و بازار سهام می‌تواند امنیت سرمایه را با چالش همراه کند. این در حالی است که طی روزهای اخیر و به دنبال شرایط تورمی ایجادشده، ورق برگشت و بازار سهام با رشد همراه شد.

استقبال بورس از تورم سه‌رقمی

بازار سهام به طور تاریخی هم‌بستگی بالایی با نرخ تورم و متعاقباً تغییرات نرخ ارز دارد. هرچند در مدت اخیر و در پی رشد نرخ دلار، بازار سهام به این مؤلفه اساسی کم‌واکنش بود، اما به نظر می‌رسد به دنبال تغییرات قیمتی رخ‌داده در برخی از کالاهای اساسی، این روزها تنور انتظارات از بازار سهام نیز داغ شده و بورسی‌ها نیز انتظار دارند همانند تجربیات پیشین که بر هم‌گرایی همیشگی رشد نرخ سهام با تورم صحه می‌گذارد، امسال نیز در صورت شدت گرفتن انتظارات تورمی شاهد ورود نقدینگی و سرمایه‌ها به بورس برای در امان ماندن از گزند تورم باشیم. بر این اساس آینده بازار سهام این‌بار البته نه از کانال رشد واقعی بلکه احتمالاً با رشد تورمی دیگری می‌تواند منافع سرمایه‌گذاران این بازار را تأمین کند. البته باید تأکید داشت که نرخ دلار یکی از مهم‌ترین متغیرهای منعکس‌کننده شرایط اقتصادی و سیاسی کشور است و حالا با عبور از سقف تاریخی خود توانسته سیگنال تقویت انتظارات تورمی را به صاحبان سرمایه ارسال کند. بر این اساس جهش نرخ دلار به کانال ۳۳هزار تومانی در بازار غیررسمی را شاید بتوان اصلی‌ترین دلیل رشد اخیر دانست؛ عاملی که حالا توانسته دلار نیمایی را وادار به واکنش کرده و سکه بورسی را نیز در سقفی جدید راهی صف خرید کند و در نهایت زمزمه‌هایی از تورم ۳رقمی ایجاد کند. از این‌رو هم‌زمان با رشد نرخ ارز، سهامداران حقیقی نیز روی خوش به بازار نشان داده و دست از ماشه فروش برداشتند. به اعتقاد کارشناسان با افزایش انتظارات تورمی، نقدینگی کوچ‌کرده از بورس و پارک‌شده در بانک‌ها، صندوق‌های با درآمد ث ابت و حتی بازارهایی که ممکن است به دلیل فضای امنیتی سرمایه‌گذاران را بترسانند، بار دیگر به بازار سهام بازخواهد گشت.

خاطرات شیرین گذشته تکرار می‌شود؟

همان‌گونه که عن وان شد سؤال بیشتر سرمایه‌گذاران در برهه کنونی این است که آیا حالا که انتظارات تورمی اوج گرفته، رشدهای قابل‌توجه سال ۹۹ و بازدهی‌های شیرین این سال‌ها تکرار می‌شود؟

در جواب باید گفت که پاسخ دادن به این سؤال هنوز زود است و نمی‌توان رشد اخیر را ملاکی مطمئن برای روند آتی بازار در نظر گرفت. اما باید به این نکته توجه داشت که آنچه مسلم است، رشدهای نجومی بورس در اواخر سال ۹۸ و نیمه نخست ۹۹، تنها به دلیل رشد انتظارات تورمی نبوده است که حال برای انتظار تورم سه‌رقمی، بازار سهام نیز با صعود خیره‌کننده همراه شود. در واقع رشدهای مزبور بر پایه حوادث چندگانه‌ای ازجمله شیوع کرونا، تشدید فشار تحریم‌ها و محدود شدن درآمدهای ارزی و قرار گرفتن ایران در لیست‌سیاه FATF از یک‌سو و از سوی دیگر در بازار داخل نیز سوءمدیریت در کنترل نرخ بهره بین‌بانکی، شکل گرفت تا مجموع عوامل مزبور، زمینه‌ساز هجوم سرمایه‌های سرگردان به تالار شیشه‌ای و پارک پول در بورس شود. به این ترتیب هرچند درحال‌حاضر نیز موارد متعددی به وضعیت نامساعد اقتصاد کشور دامن زده، اما بازار سهام تاکنون به آنها واکنش چندانی نشان نداده و تنها انتظارات تورمی را مدنظر قرار داده است. بالطبع برای اطلاع از روند آتی بازار و شیرین شدن مجدد کام سهامداران بورسی، باید کمی صبر کرد.

نظرگاه

نقش بازار سرمایه در توسعه شرکت‌های دانش‌بنیان

بهنام محسنی، مدیرعامل شرکت تأمین سرمایه تمدن: امروزه شاهد تعریفی نو از اقتصاد با استفاده از ارائه ایده‌ها و طرح‌های نوآورانه مبتنی‌بر دانش هستیم. دانشی که با خلق طرح‌ها و خدمات به روز در حوزه فناوری‌های برتر نظیر تولید نرم‌افزارهای کاربردی در زمینه‌های گوناگون همچون خدمات مالی، می‌تواند اعتماد جامعه را در جهت سرمایه‌گذاری جلب کند. در این راستا بدیهی است که طرح‌ها و پژوهش‌ها برای عملیاتی شدن و در چرخه اقتصاد قرار گرفتن، نیاز به موتور محرک اقتصاد، بازار سرمایه و تأمین مالی شرکت‌های دانش‌بنیان دارند.

با توجه به نام‌گذاری سال ۱۴۰۱ به نام «سال تولید، دانش‌بنیان و اشتغال آفرین» و تأکید ویژه بر شرکت‌های دانش‌بنیان نیاز است تا به منظور ترغیب آحاد مردم به منظور بهره جستن از تولیدات داخلی و مشارکت و سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف علمی و تولیدی علاوه بر ارایه تصویری روشن از طرح، تولید علم و محصول، بیانی قابل فهم در جهت معرفی فناوری‌های دانش‌بنیان و ظرفیت‌های علوم بنیادی نیز، ارایه شود.

یکی از نیازهای تبدیل بازار سرمایه به موثرترین بازار به منظور تأمین نیاز شرکت‌های دانش‌بنیان، بررسی و تجزیه تحلیل‌های موشکافانه در جهت همسو ساختن سرمایه‌گذاران و مراکز علمی پژوهشی کشور است. در این شرایط بازار سرمایه به عنوان یکی از پیشرانه‌های اهداف کلان و بلندمدت اقتصادی کشور باید از طریق فراهم سازی زیرساخت‌های مشترک با شرکت‌های دانش‌بنیان، آحاد جامعه را قادر سازد تا در بهینه‌ترین شکل ممکن و در یک مکانیزم مشخص، سرمایه‌گذاری کنند.

مجموعه تأمین سرمایه تمدن نیز در اکوسیستم نوآوری و دانش بنیان به ایفای نقش خود ادامه می‌دهد؛ اقدامات شرکت در این زمینه شامل تأسیس و مشارکت در صندوق‌های جسورانه مانند صندوق جسورانه توسعه فناوری آرمانی به عنوان مدیر و مؤسس و صندوق جسورانه یکم دانشگاه تهران به عنوان عضو مؤسس است.

دیگر اقدام مهم در این حوزه، تأمین مالی جمعی است که با هویت iBcrowd فعالیت خود را آغاز کرده است. iBcrowd از همان روزهای ابتدایی پس از اخذ مجوز فعالیت، شروع به تأمین سرمایه طرح‌های نوآورانه و دانش بنیان از طریق جذب مبالغ خرد مردمی برای توسعه طرح‌های دانش بنیان کرده است و تمام مساعی خود را برای پیوند سرمایه‌گذاران و کارآفرینان به کارگرفته و تاکنون چندین طرح با موفقیت تأمین مالی شده‌اند.

همکاران شرکت در این مرحله در تلاش هستند تا با کسب مراحل قانونی در معاونت علمی ریاست جمهوری، این سکو را تبدیل به سکوی دانش بنیان کنند که در صورت انجام این امر، با مساعدت و تلاش همکاران خود در شرکت، سهم تمدن از تأمین مالی دانش بنیان، افزایش چشمگیری خواهد یافت. طبق آمارهای موجود از سوی مرکز شرکت‌های دانش‌بنیان معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری در حال حاضر ۶،۶۰۸ شرکت دانش‌بنیان در کشور فعال هستند که از این تعداد ۴،۳۱۲ شرکت دانش‌بنیان تولیدی و ۲،۲۹۶ شرکت دانش‌بنیان نوپا هستند.

بنابراین با بررسی ظرفیت‌های موجود بالفعل و بالقوه این شرکت‌ها در بازار سرمایه کشور، تأمین مالی ایده‌ها و طرح‌های مبتنی بر دانش در بحث تولید و صنعت منجر به افزایش بهره‌وری و نیز ایجاد اشتغال در کشور خواهد شد.

با تصویب و ابلاغ قانون طرح جهش تولید دانش‌بنیان، افزایش ۹ هزار شرکت دانش‌بنیان در سال ۱۴۰۱ هدف‌گذاری شده است که بی تردید ورود درصدی از این شرکت‌ها به بازار سرمایه از طریق روش‌های مختلف می‌تواند به رشد اندازه و رونق بازار سرمایه و در نهایت تقویت اقتصاد مولد و اشتغالزایی کمک زیادی کند.

ضرورت تغییر نگاه سهامداران در بورس

یک کارشناس بازار سرمایه با بیان اینکه می‌توان امیدوار به ایجاد روند مثبت در بورس بود، گفت: سهامداران، نوسان‌گیری را برای مدت کوتاهی به عنوان بهترین راه می‌دانستند، در حالی که بارها نسبت به اشتباه بودن این موضوع اشاره کرده بودیم و امروز باید نگرش‌ها در معاملات بازار سهام تغییر کند.

قاسم کریمی در گفت‌وگو با ایرنا به نوسان اخیر معاملات بورس و عوامل تاثیرگذار بر آن اشاره کرد و افزود: نرخ تعادلی دلار در صورت توافق یا عدم توافق در مذاکرات برجامی، حدود ۲۹ تا ۳۰ هزار تومان است و به نظر می‌رسد دولت به منظور جلوگیری از وجود برخی تلاطم‌ها در کشور به سمت تک‌نرخی شدن ارز حرکت کند که توصیه بیشتر کارشناسان هم رخ دادن حتمی چنین موضوعی در اقتصاد کشور است.

وی با تاکید بر اینکه اکنون روند معاملات بورس به مسیر نرخ ارز گره خورده است، افزود: اگر گشایش‌های اقتصادی و برجام به حدی باشد که مسیر توسعه شرکت‌ها فراهم شود، می‌توان امیدوار به تفکیک آینده بورس و ارز از یکدیگر بود، زیرا در آن زمان بحث اصلی مربوط به رشد شرکت‌ها است و دیگر فعالیت آنها وابسته به نرخ تسعیر ارز نخواهد بود؛ همچنین دیگر شاهد افزایش نرخ ناشی از تورم یا افزایش نرخ ارز نیستیم.

کریمی با بیان اینکه در سال ۹۰- ۹۱ این مسئله منجر به صعود بورس شد، اظهار کرد: در بلندمدت به هر میزان که شرایط آرام‌تر شود به نفع بازار سرمایه خواهد بود؛ البته درست است که برجام می‌تواند کنترل‌کننده نرخ دلار باشد، اما اگر قیمت‌ها به سمت واقعی شدن پیش بروند به نفع بورس و رشد شرکت‌ها خواهد بود.

این کارشناس بازار سرمایه خاطرنشان کرد: به طور معمول اگر روند معاملات بورس را در طی چند وقت گذشته مورد ارزیابی قرار دهیم به این نتیجه می‌رسیم که بازار در گام‌های با رشد شدید همراه می‌شد و در گام‌های بعدی تا حدودی ریزش داشت که اکنون این اتفاق رخ داده است. وی افزود: تک نرخی شدن دلار با نرخ ۲۹ تا ۳۰هزار تومان به سیاست دولت بستگی دارد؛ چراکه نرخ تعادلی ارز در همین محدوده‌ها اعلام شده است. کریمی ادامه داد: شاخص بورس براساس شرایط موجود و نیز در صورت توافق در برجام در محدوده یک میلیون و ۵۰۰ هزار واحد تا ۲ میلیون واحد در نوسان خواهد بود که البته این موضوع می‌تواند وابسته به شرایط اقتصاد داخلی هم باشد.

این کارشناس بازار سرمایه روند معاملات بورس را در آینده مورد ارزیابی قرار داد و افزود: در روند معاملات بورس می‌توان امیدوار به رونق معاملات بورس بود، اما نخستین فاکتور این اتفاق رشد حجم معاملات است و باید زمینه ورود نقدینگی به بورس فراهم شود. وی معتقد است که لازمه این اتفاق، ایجاد اعتماد در بین سرمایه‌گذاران برای ورود سرمایه به بازار سهام است. کریمی ادامه داد: با فراهم شدن زمینه حذف ریسک‌ها و ایجاد فضایی آرام در اقتصاد کشور می‌توان شاهد اعتماد دوباره مردم برای سرمایه‌گذاری در بازار سهام باشیم.

این کارشناس بازار سرمایه افزود: برای مدتی نوسان‌گیری در بازار از جمله اتفاقاتی بود که سهامداران آن را به عنوان بهترین راه می‌دانستند؛ در حالی که بارها نسبت به اشتباه بودن این موضوع اشاره کرده بودیم و اعلام کردیم که سهامداران باید به سمت تغییر نگرش‌ها در معاملات بازار پیش بروند.

وی اظهار کرد: بازار سهام برای ورود به مدار صعود نیازمند نقدینگی به میزان ۲۰ تا ۳۰ هزار میلیارد تومان است که در صورت ورود این رقم به بازار به مرور معاملات بورس به سمت صعود حرکت می‌کند.